

Sejlan s.r.o., Bertotovce 151, 082 35 Bertotovce

**Modernizácia farmy oviec - Lipovce
Zámer pre zisťovacie konanie**

Spracovateľ zámeru

Project Consult, spol. s r.o.,

Majakovského 12373/7, 080 01 Prešov

Prešov, jún 2017

Obsah

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI.....	5
I.1 Názov:	5
I.2 Identifikačné číslo organizácie:	5
I.3 Sídlo:	5
I.4 Oprávnený zástupca navrhovateľa:	5
I.5 Informovaná kontaktná osoba:	5
I.6 Projektant	5
II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ZÁMERE	5
II.1 Názov	5
II.2 Účel	6
II.3 Užívateľ	6
II.4 Charakter navrhovanej činnosti	6
II.5 Umiestnenie navrhovanej činnosti	7
II.6 Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti	7
II.7 Termíny (orientačné) začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti ..	7
II.8 Stručný opis technického a technologického riešenia	7
II.9 Zdôvodnenie potreby navrhovanej činnosti v danej lokalite	17
II.10 Celkové náklady	17
II.11 Dotknutá obec	17
II.12 Dotknutý samosprávny kraj	17
II.13 Dotknuté orgány	17
II.14 Povoľujúci orgán	18
II.15 Rezortný orgán	18
II.16 Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov	18
II.17 Vyjadrenia o vplyve činnosti presahujúcej štátne hranice	18
III. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA	18
III.1 Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území	18
III.1.1 Geomorfologická charakteristika	18
III.1.2 Horninové prostredie	19
III.1.2.1 Geologická stavba	19
III.1.2.2 Inžinierskogeologická rajonizácia	19
III.1.2.3 Seizmicita územia a geodynamické javy	19
III.1.2.4 Ložiská nerastných surovín	20
Rudné suroviny	20
Nerudné suroviny	20
III.1.2.5 Žiarenie z prírodných zdrojov a radónové riziko	21
III.1.3 Klimatické pomery	21
III.1.4 Pedologické pomery	21
III.1.5 Hydrologické pomery	21
III.1.5.1 Povrchové vody	22
III.1.5.2 Podzemné vody	22
III.1.6 Flóra a fauna	24
III.1.7 Chránené územia prírody (NATURA 2000)	27
III.1.8 Chránené vodohospodárske oblasti	32

III.2	Krajina, krajinný obraz, územný systém ekologickej stability	33
III.2.1	Štruktúra krajiny a krajinný obraz.....	33
III.2.2	Územný systém ekologickej stability.....	33
III.2.3	Scenéria	35
III.3	Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrno-historické hodnoty územia.....	35
III.3.1	Počet a veková štruktúra obyvateľstva.....	35
III.3.2	Sídla.....	35
III.3.3	Ekonomické aktivity, občianske vybavenie, rekreácia	35
III.3.3.1	Ekonomické aktivity a zamestnanosť	36
III.3.3.2	Občianske vybavenie	36
III.3.3.3	Rekreácia a šport.....	36
III.3.4	Technická infraštruktúra a doprava.....	37
III.3.4.1	Zásobovanie elektrickou energiou	37
III.3.4.2	Zásobovanie plynom.....	37
	Zásobovanie vodou a kanalizácia.....	37
III.3.4.3	Doprava.....	38
III.3.4.4	Zásobovanie teplom	38
III.3.5	Kultúrno–historické hodnoty územia	38
III.4	Súčasný stav kvality životného prostredia, vrátane zdravia.....	39
III.4.1	Znečistenie ovzdušia	39
III.4.2	Znečistenie vôd	40
III.4.2.1	Povrchové vody	40
III.4.2.2	Podzemné vody.....	40
III.4.3	Kontaminácia pôd a horninového prostredia	41
III.4.4	Odpadové hospodárstvo	41
III.4.5	Zdravotné aspekty	41
IV.	ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE, VRÁTANE ZDRAVIA A O MOŽNOSTIACH OPATRENÍ NA ICH ZMIERNENIE	42
IV.1	Požiadavky na vstupy.....	42
IV.1.1	Doprava	42
IV.1.2	Zásobovanie vodou	43
IV.1.3	Zásobovanie elektrickou energiou	43
IV.1.4	Zásobovanie zemným plynom, teplom, telekomunikačné rozvody.....	43
IV.1.5	Záber pôdy.....	43
IV.2	Údaje o výstupoch.....	43
IV.2.1	Odpadové vody a odkanalizovanie	43
IV.2.2	Odpady	44
IV.2.3	Znečistenie ovzdušia, zdroje hluku, vibrácií, žiarenia a vyvolané investície	46
IV.2.3.1	Znečistenie ovzdušia	46
IV.2.3.2	Zdroje hluku.....	46
IV.2.3.3	Zdroje žiarenia a vibrácií	46
IV.2.3.4	Vyvolané investície.....	46
IV.3	Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie.....	46
IV.3.1	Vplyvy na prírodné prostredie.....	46
IV.3.1.1	Vplyvy na ovzdušie.....	46
IV.3.1.2	Vplyvy na povrchové a podzemné vody.....	47

IV.3.1.3	Vplyvy na horninové prostredie a pôdu.....	47
IV.3.1.4	Vplyvy na krajinu, chránené územia a genofondové lokality.....	47
IV.3.1.5	Vplyvy na biotu.....	48
IV.3.2	Vplyvy na obyvateľstvo a urbanizované prostredie.....	48
IV.3.2.1	Vplyvy na dopravu a technickú infraštruktúru	49
IV.3.2.2	Iné vplyvy	49
IV.4	Hodnotenie zdravotných rizík	49
IV.5	Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia (prírody, vodohospodárske).....	49
IV.6	Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia.....	50
IV.7	Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice.....	51
IV.8	Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov činnosti na ŽP.....	51
IV.8.1	Ovzdušie.....	51
IV.8.2	Povrchové a podzemné vody.....	51
IV.8.3	Horninové prostredie a pôda	51
IV.8.4	Krajina, chránené územia a genofondové lokality	51
IV.8.5	Biota	51
IV.8.6	Odpady	51
IV.8.7	Ochrana kultúrnych a archeologických pamiatok	52
IV.8.8	Zdravie obyvateľstva.....	52
IV.8.9	Protipožiarne opatrenie a zariadenia civilnej obrany	52
IV.9	Posúdenie očakávaného vývoja dotknutého územia, ak by sa činnosť nerealizovala - nulový variant.....	53
IV.10	Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi.....	54
IV.11	Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov.....	54
V.	POROVNANIE VARIANTOV NAVRHOVANEJ ČINNOSTI A NÁVRH OPTIMÁLNEHO VARIANTU	54
VI.	MAPOVÁ A INÁ OBRAZOVÁ DOKUMENTÁCIA	55
VII.	DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU	55
VII.1	Literatúra a použité podklady.....	55
VII.2	Prehľad tabuliek	56
VIII.	MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA ZÁMERU	56
IX.	POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV	57
X.	PRÍLOHY	58

Skratky:

- Zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“)

- Modernizácia farmy oviec – Lipovce, Zámer pre zisťovacie konanie (ďalej len „navrhovaná činnosť“)
- Zákon č. 538/2005 Z. z. o prírodných liečivých vodách, prírodných liečebných kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prírodných liečivých vodách“).
- Vyhláška MŽP SR č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška o ovzduší“)
- CHVÚ – Chránené vtáčie územie NATURA 2000
- NPR- Národná prírodná rezervácia
- PR - Prírodná rezervácia
- SKUEV – Územie európskeho významu NATURA 2000
- ÚSES – Územný systém ekologickej stability
- NÚSES – Nadregiónálny ÚSES
- RÚSES – Regionálny ÚSES
- WELFARE - dobré životné podmienky zvierat

I. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O NAVRHOVATEĽOVI

I.1 Názov:

Sejlan, s.r.o., Bertotovce 151, 082 35 Bertotovce

I.2 Identifikačné číslo organizácie:

IČO: 36 488 640

DIČ: 2021814102

I.3 Sídlo:

Bertotovce 151, 082 35 Bertotovce

I.4 Oprávnený zástupca navrhovateľa:

Ing. Juraj Vitko, konateľ

e-mail: sejlanbertotovce@gmail.com

Tel.č.: 0905 201 416

I.5 Informovaná kontaktná osoba:

Ing. Juraj Vitko, konateľ

e-mail: sejlanbertotovce@gmail.com

Tel.č.: 0905 201 416

I.6 Projektant

Ing. Milan Janek – projektová kancelária Agrokontakt, Hlavná 170, Podtureň, 033 01 Liptovský Hrádok

II. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ZÁMERE

II.1 Názov

Modernizácia farmy oviec – Lipovce, Zámer pre zisťovacie konanie (ďalej len „navrhovaná činnosť“).

Navrhovaná činnosť je v zmysle prílohy č. 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) zaradená do Kategórie č. **11. Poľnohospodárska a lesná výroba, položka č. 1 Zariadenia na intenzívnu živočíšnu výrobu vrátane depónií vedľajších produktov s kapacitou**

a) **hospodárskych zvierat od 100 VDJ – zisťovacie konanie**

Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie upustil v zmysle § 22 ods. 6 zákona listom č. OU-PO-OSZP3-2017/024015-02/ZM zo dňa 26.05.2017 od variantného riešenia navrhovanej činnosti (viď prílohu č. 6), preto zámer obsahuje jeden variant činnosti ako aj nulový variant. Zámer je vypracovaný podľa § 22 a prílohy č. 9 zákona.

II.2 Účel

Účelom navrhovanej činnosti je v súlade s cieľmi Programu rozvoja vidieka SR 2014 - 2020 a v súlade s opatrením č. 4. Investície do hmotného majetku, podopatrenie 4.1 Podpora na investície do poľnohospodárskych podnikov naplňať ciele programu tým, že sa:

- posilní konkurencieschopnosť a zefektívni poľnohospodársku výrobu lepším využívaním výrobných faktorov a uplatňovaním nových technológií v spoločnosti Sejlan, s.r.o;
- prispeje k rozvoju vidieckych hospodárstiev a komunít.

Hlavným účelom navrhovanej činnosti je zvýšenie konkurencieschopnosti spoločnosti Sejlan, s.r.o. a zefektívnenie výroby poľnohospodárskych produktov, rekonštrukciou stavebného objektu pre ustajnenie ovci a tým zabezpečenia **dobrych životných podmienok zvierat** – WELFARE a zároveň **nakladanie s vedľajšími produktmi v zmysle** dodržiavania pravidiel krížového plnenia, ochrany zdrojov minerálnych vôd a ochrany prírody a krajiny.

II.3 Užívateľ

Užívateľom bude navrhovateľ: Sejlan, s.r.o., Bertotovce 151, 082 35 Bertotovce

II.4 Charakter navrhovanej činnosti

Chov oviec bude realizovaný jednak v pôvodnom zrekonštruovanom ovčine č. 1 a v ovčine č. 2 – ktorý je navrhovaný na rekonštrukciu. Celkový navrhovaný stav oviec je 880 ks.

Hlavným výrobným zameraním spoločnosti je chov oviec plemena cigája x lacaune. Cieľom zošľachtovania plemena cigája je zvýšiť pri bahniciach predovšetkým produkciu mlieka, pri zachovaní obsahu základných zložiek, čiastočne zvýšiť plodnosť bahnic a kvalitu produkovaných mliečnych jahniat. Hlavným nositeľom tržieb z navrhovanej činnosti je najmä predaj ovčieho mlieka a jahniat.

Súčasný kategórie a stav zvierat na farme v Lipovciach sú:

1. Bahnice	–	427 ks
2. Jahničky do 1. roka	-	60 ks
3. Jahničky nad 1 rok	-	58 ks
4. Barany	-	16 ks

Členenie navrhovanej činnosti na stavebné objekty a prevádzkové súbory :

a) Stavebné objekty

SO č.1 Ovčín č.1 zrekonštruovaný v roku 2008

SO č.2 Stavebné úpravy ovčína č.2

b)Prevádzkové súbory

SO č.1 Ovčín č.1

PS 1.1 Kŕmenie, napájanie oviec

PS 1.2 Ustajnenie oviec

PS 1.3 Odstraňovanie maštal'ného hnoja

SO č.2 Stavebné úpravy ovčína č.2

PS 2.1 Kŕmenie, napájanie oviec

PS 2.2 Ustajnenie oviec

PS 2.3 Odstraňovanie maštal'ného hnoja

Ovčín č. 1 a 2:

- **dojenie oviec**
- **nakladanie s mliekom**
- **pasenie oviec.**

II.5 Umiestnenie navrhovanej činnosti

Kraj: Prešovský

Okres: Prešov

Obec: Lipovce

Katastrálne územie: Lipovce

Navrhovaná činnosť sa uskutoční na parcelách registra „C“ čísla: 266 a 267 v k. ú. obce Lipovce, ktoré sú súčasťou hospodárskeho dvora vo vlastníctve navrhovateľa. Z hľadiska priestorového usporiadania jednotlivých budov v areáli je zrekonštruovaný ovčín č.1 na parcele registra „C“ č. 266 v k. ú. Lipovce a ovčín č. 2, ktorý je navrhovaný na rekonštrukciu je na parcele registra „C“ č. 267 v k. ú. Lipovce.

Parcely na ktorých sa nachádzajú oba ovčiny sú prístupné z jestvujúcich spevnených areálových plôch, sú tiež v blízkosti jestvujúcich inžinierskych sietí.

II.6 Prehľadná situácia umiestnenia navrhovanej činnosti

Príloha č. 1A – Širšie vzťahy

Príloha č. 1B – Širšie vzťahy – ochranné pásma minerálnych vôd

Príloha č. 2 – Situácia – prevádzka navrhovanej činnosti

II.7 Termíny (orientačné) začatia a skončenia výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Začatie navrhovanej činnosti: 2018

Začatie prevádzkovania navrhovanej činnosti: 2018

II.8 Stručný opis technického a technologického riešenia

Navrhovaná činnosť je členená na :

Členenie navrhovanej činnosti na stavebné objekty a prevádzkové súbory :

a) Stavebné objekty

SO č.1 Ovčín č.1 - zrekonštruovaný

SO č.2 Stavebné úpravy ovčína č.2

b)Prevádzkové súbory

SO č.1 Ovčín č.1

PS 1.1 Kŕmenie, napájanie oviec

PS 1.2 Ustajnenie oviec

PS 1.3 Odstraňovanie maštalného hnoja

SO č.2 Stavebné úpravy ovčína č.2

PS 2.1 Kŕmenie, napájanie oviec

PS 2.2 Ustajnenie oviec

PS 2.3 Odstraňovanie maštalného hnoja

Ovčín č. 1 a 2:

- dojenie oviec
- nakladanie s mliekom
- pasenie oviec.

SO č.1 Ovčín č.1 - zrekonštruovaný

Stavebné úpravy ustajňovacieho priestoru zabezpečujú vhodné podmienky pre skupinové ustajnenie oviec.

Kŕmenie oviec je v ovčine zabezpečené dovozom a rozložením balíkov senáže, sena do ustajňovacieho priestoru a založením do kruhových krmelcov. sena do jaslí. Zakladanie balíkovaného krmiva je každý druhý, tretí deň po vyžratí krmiva. Kruhové krmelce pre guľaté balíky do priemeru 1,4m sú dvojdielne vzájomne spojené spojovacími tyčami, krmelec vytvára 28 kŕmnych miest šírky 190 mm.

Napájanie oviec je z miskových napájačiek, každá skupina ma 2 miskové napájačky namontované na plastových podstavcoch výšky 400 mm. Miskové napájačky sú namontované v priestore pôvodných kŕmnych žľabov.

V ovčine sú vybudované 4 skupinové koterce s kapacitou 4 x 110 ks oviec.

Celková ustajňovacia kapacita v ovčine je 440 ks oviec.

Hnoj z ustajnenia na hlbokoj podstielke je 2 x ročne vyskladňovaný z ustajňovacej plochy.

Odstraňovanie maštalného hnoja sa vykonáva univerzálnym nakladačom, vyhrnutím 2 krát ročne s priamo nadväzujúcim naložením na nákladné automobily alebo traktory s odvozom hnoja na hnojisko v obci Bertotovce na tamojší hospodársky dvor vo vlastníctve navrhovateľa, kde v zmysle plánu hnojenia pre hospodársky rok 2016/2017 je tento hnoj použitý na jednotlivé pozemky poľnohospodárskej výroby v k. ú. obce Bertotovce.

Dojenie je vykonávané ručne podľa potreby cca 2 krát denne na hospodárskom dvore. Mlieko je ihneď odvážané do chladiarenských priestorov na hospodárskom dvore Šindliar, ktorý je vo vlastníctve navrhovateľa. Odtiaľ je expedované do mliekare v Kluknave, s ktorou má navrhovateľ zmluvné vzťahy na odber ovčieho mlieka.

Pasenie oviec je situované na príľahlých pasienkoch v užívaní navrhovateľa. Denne sa ovce v jarnom a letnom období pasú na v dvoch etapách. Na noc sú ovce ustajnené v ovčine č. I. V zimnom období sú ovce ustajnené v ovčine.

SO č.2 Stavebné úpravy ovčína č.2

1. ÚČEL OBJEKTU, ÚČELOVÉ JEDNOTKY, KAPACITA

Stavebné úpravy sa budú vykonávať na objekte v k. ú. Lipovce, na parcele registra „C“ č. 267. zapísaná v liste vlastníctva ako druh pozemku - poľnohospodárska budova.

Hlavným výrobným programom na hospodárskom dvore LIPOVCE je chov oviec. Projekt stavby rieši stavebné úpravy pôvodného objektu maštale. Stavebnými úpravami budú vytvorené vhodné podmienky pre ustajnenie 440 ks oviec, ustajňovací priestor tvoria štyri skupinové koterce á 110 ks oviec v koterci .

Ustajňovacia kapacita 440ks oviec. Stavebnými úpravami sa uplatnia systémy v chove oviec, ktoré rešpektujú ekologické požiadavky welfare.

Kŕmenie oviec bude v ovčine zabezpečené dovozom a rozložením balíkov senáže, sena do ustajňovacieho priestoru a založením do kruhových krmelcov. sena do jaslí. Zakladanie balíkovanej krmiva bude každý druhý, tretí deň po vyžratí krmiva. Kruhové krmelce pre guľaté balíky do priemeru 1,4m budú dvojdielne vzájomne spojené spojovacími tyčami, krmielec vytvorí 28 kŕmnych miest šírky 190 mm.

Napájanie oviec bude z miskových napájačiek, každá skupina bude mať 2 miskové napájačky namontované na plastových podstavcoch výšky 400 mm. Miskové napájačky budú namontované v priestore pôvodných kŕmnych žľabov.

V ovčine budú vybudované 4 skupinové koterce s kapacitou 4 x 110 ks oviec.

Celková ustajňovacia kapacita v ovčine bude 440 ks oviec.

Hnoj z ustajnenia na hlbokéj podstielke bude 2 x ročne vyskladňovaný z ustajňovacej plochy.

Odstraňovanie maštalného hnoja sa bude vykonávať univerzálnym nakladačom, vyhrnutím 2 krát ročne s priamo nadväzujúcim naložením na nákladné automobily alebo traktory s odvozom hnoja na hnojisko v obci Bertotovce na tamojší hospodársky dvor vo vlastníctve navrhovateľa, kde v zmysle plánu hnojenia bude tento hnoj použitý na jednotlivé pozemky poľnohospodárskej výroby v k. ú. obce Bertotovce.

Dojenie bude vykonávané ručne podľa potreby cca 2 krát denne na hospodárskom dvore. Mlieko bude ihneď odvážané do chladiarenských priestorov na hospodárskom dvore Šindliar, ktorý je vo vlastníctve navrhovateľa. Odtiaľ bude expedované do mliekare v Kluknave, s ktorou má navrhovateľ zmluvné vzťahy na odber ovčieho mlieka.

Pasenie oviec bude situované na priľahlých pasienkoch v užívaní navrhovateľa.

2. ARCHITEKTONICKO-STAVEBNÉ, VÝTVARNÉ A FUNKČNÉ RIEŠENIE

2.1. Popis súčasného stavu objektu

Pôvodný objekt je typická poľnohospodárska budova so sedlovou strechou, nosná konštrukcia strechy a šikmé vzpery sú zo železobetónových prefabrikátov, obvodové murivo je tehlové hr. 400 mm. Strešná krytina je tvorená pozinkovaným hladkým plechom. Pôdorysný rozmer maštale 10,46m x 70,65 m.

Z dispozičného hľadiska maštal' pozostáva z prípravne krmiva, vlastného ustajňovacieho priestoru a hnojnej koncovky.

2.2. Zásady navrhovaného architektonického, výtvarného a funkčného riešenia

Urbanistické riešenie navrhovanej stavby ako celku je dané funkčnosťou jej prevádzky. Z architektonického hľadiska je stavebný objekt riešený ako typická poľnohospodárska budova so sedlovou strechou. Modernizovaný objekt bude po zrealizovaní všetkých navrhovaných prác slúžiť pre ustajnenie 440 ks oviec na plochom prístielanom ležovisku v štyroch skupinových kotercoch.

Technológii prevádzky a technickému stavu pôvodného objektu bude podriadený výber materiálov a technický návrh riešenia.

2.3. Popis navrhovaných stavebných úprav

Stavebné práce zahŕňajú búracie práce, vybudovanie nových strešných väzníkov so strešným plášťom z polyuretánových panelov, vybudovanie betónových podláh, hnojnej koncovky, vybudovanie rozvodov vody, elektroinštalácie.

Stavebné úpravy budú zahŕňať :

- odpojenie objektu elektrickej energie
- demontáž ostatnej časti strešnej krytiny
- vyčistenie objektu zo zvyškov po živočíšnej výrobe
- demontáž ostatnej technológie ustajnenia
- vybúranie dverných otvorov štítovej stene

Stavebné práce ďalej zahŕňajú :

- vybúranie nosných šikmých stĺpov skeletu maštale
- vybudovanie ŽB venca na vymurovaných obvodových stenách maštale
- montáž drevených sedlových väzníkov vrátane latovania
- montáž krytiny – polyuretánové panely
- betonáž podláh, ochranných múrikov

Takto navrhované riešenie objektu vyžaduje stavebné úpravy, ktoré sú predmetom stavebno-technického riešenia objektu..

Vytvorenie systému bránok, hradenia a vstupných bráničiek je obsahom technologickej časti objektu.

3. ORIENTÁCIA NA SVETOVÉ STRANY, DENNÉ OSVETLENIE A VETRANIE

Orientácia objektu na svetové strany je daná pôvodným objektom. Pozdĺžna os objektu je v smere juh - sever. Vstupné otvory do ustajňovacieho priestoru budú vybudované zo štítových stenách .

Denné osvetlenie bude zabezpečené oknami a presvetľovacími doskami v strešnom plášti.

Vetranie maštale bude zabezpečené priebežnou vetracou hrebeňovou štrbinou, dvernými a okennými otvormi.

4. STAVEBNO - TECHNICKÉ RIEŠENIE

4.1. Zemné práce

Výkopové práce sa uvažujú v zemine triedy ťažiteľnosti 3. Budú realizované strojne(ručne) s ručným začistením. S vplyvom podzemnej vody pri výkopových prácach sa neuvažuje. Zemné práce stavebného objektu tvoria výkopy rýh pre vodovod, bleskozvod.

4.2. Základy

Základové konštrukcie objektu tvoria monolitické základové pätky osadenia technologickej časti objektu.

4.3. Zvislé konštrukcie

Nosné múry hr. 4000 mm budú domurované z tehál POROTHERM 40 P+D (250 x 400 x 238) .

4.4. Vence a preklady

Novonavrhované preklady sú navrhované z ocelových , valcovaných profilov U a I, ktoré sa pred vybúraním nových otvorov osadia do výšky prekladov do predom vysekaných rýh. Ocelové prvky v prechodových otvoroch treba obaliť rabitzovým pletivom, aby sa mohli omietať. Jedná sa o podchytenie v štítovom murive na oboch stranách a v časti prechodov do krmoviska.

4.5. Tesárske konštrukcie

Tesárske konštrukcie objektu. tvorí konštrukcia dreveného väzníka nad ustajňovacím priestorom .

Objekt s obdĺžnikovým pôdorysným tvarom sa zastreší sedlovou strechou s 15 ° sklonom strešných rovín. Strecha sa ukončí štítovými stenami. Strešná konštrukcia objektu sa uloží na monolitický železobetónový veniec pomocou kotevných uhlových spojok.

Strešná konštrukcia objektu bude vyrobená z drevených väzníkov so zalisovanými doskami.

Väzníky budú uložené vo vzájomnej vzdialenosti 1100mm, pripevnia sa k železobetónovému vencu kotevnými uhlovými spojkami BV/55x70x70 (05-21) v počte 2ks na uloženie. Uhlové spojky budú k pomúrniciam a väzníkom pripevnené konvexnými klincami BV/KH o 4-50v počte 4+4 na uholník. Väzníky budú v pozdĺžnom smere po hrebeňom zavetrené pozdĺžnym zvislým zavetrením. Zavetrenie v strešnej rovine je riešené stužujúcimi dielcami .

Stabilitu horných pásov väzníkov zabezpečuje latovanie. Stabilitu medzi pásovými prútmi proti vybočeniu z roviny väzníka (prúty sú vyznačené vo výkresoch tvaru väzníkov) je potrebné zabezpečiť vzájomným pospájaním prierezom 50/80mm a jeho ukotvením na koncoch úseku k najbližšiemu uzlu spodného pásu.

4.6. Výplne otvorov

Okenné otvory budú vyplnené plastovými oknami (otvárateľné, výklopné) Novonavrhované okná budú rozmerovo prispôsobené už existujúcim okenným otvorom na objekte.

Dverné otvory budú vyplnené drevenými krídlovými vrátami.

4.7. Zámočnicke konštrukcie

Zámočnicke konštrukcie objektu tvoria výrobky z ocelových valcovaných profilov, ocelových tenkostenných profilov a ocelová výstuž do betónu tyčová a zo zváraných sietí.

4.8. Klampiarske konštrukcie

Klampiarske konštrukcie tvoria klampiarske komponenty – profily k oplášteniu haly tepelnoizolačnými sendvičovými panelmi.

4.9. Izolácia proti vode a zemnej vlhkosti

Vnútna podlaha ustajňovacej časti je proti priesaku močovky do terénu a prieniku zemnej vlhkosti do vnútorných konštrukcií zaizoluje hydroizoláciou HYDROBIT V60S35.

4.10. Podlahy a úpravy povrchov

Podlahy vnútorného ustajňovacieho priestoru sú z betónovej mazaniny. Pri betonáži podlahovej mazaniny plochého ležoviska sa osadia vodiace ocelové profily a ochranné uholníky a vynechajú sa kapsy pre osadenie ocelových zábran.

4.11 Úprava povrchov

Vnútorne omietky v ustajňovacej časti do výšky 1600mm sa osekajú a vytvorí sa nový sokel z cementovej pálenej omietky. Ostatné vnútorné omietky sa vyspravíva vápenocementovou maltou s vybielením. Na štítovom murive zo strany hnojnej koncovky a na obvodovej stene pozdĺž vonkajšieho krmoviska sa urobí nový vonkajší sokel z cementovej pálenej omietky do výšky 1100mm.

Vonkajšia omietka sa vyspraví, v mieste zamúrania otvorov bude prevedená v pôvodná prevedení.

4.12. Krytiny

Strešnú krytinu sedlovej strechy nad celým priestorom objektu tvorí nová krytina z tepelnoizolačných panelov. Strecha má strešnú krytinu z tepelnoizolačných panelov (typ ISOCOP-5 1000) hr. 80 mm. Panel tvoria dva profilované povrchovo upravené plechy hr. 0,5 mm s výplňou polyuretánovou penou.

4.13 Maľby

Vnútorne povrchy obvodového múrika - ustajňovacieho priestoru sa vybielia vápenným mliekom s prísadou fungicídnych a protiplesňových prípravkov.

Vonkajšiu fasádu objektu tvorí pohľadový betón (prefabrikované panely, zaťahovacie plachty, štítové steny tvoria pohľadové betónové panely, drevený obklad s prekladanými doskami a protiprievanové siete. Vonkajšia fasáda sa upraví fasádnou farbou MIPA odtieň oker svetlý. Fasádna farba môže byť nanášaná valčekom alebo nástrekom.

Drevené konštrukcie sa napustia hnedým odtieňom Belinka.

4.14 Nátery

Kovové konštrukcie skeletu kravína, klampiarske a zámočnicke konštrukcie budú opatrené syntetickým náterom.

Povrchová úprava oceľových konštrukcií bude náterom, technológia ustajnenia (bránky, hradenie, zábrany) bude povrchovo upravené žiarovým zinkovaním.

Drevené konštrukcie ovčína sa ošetrí – impregnujú koncentrovaným insekcídnym a fungicídnym prípravkom na ochranu dreva napadnutého drevokazným hmyzom s následnou preventívnou ochranou dreva proti plesniam, drevokazným hubám a drevokaznému hmyzu (BOCHEMIT PLUS, BOCHEMIT LAZÚR, KATRIT BAQ).

TECHNICKÉ VYBAVENIE OBJEKTU

Objekt ovčína sa vybaví zdravotníckou inštaláciou (vodovod,) a elektroinštaláciou (svetelné a zásuvkové motorické rozvody).

POPIS PREVÁDZKOVÝCH SÚBOROV PRE OVČÍN č. 2:

PS 2. 1 Kŕmenie, napájanie oviec

Kŕmenie oviec bude v ovčine zabezpečené dovozom a rozložením balíkov senáže, sena do ustajňovacieho priestoru a založením kruhových krmelcov. K zabezpečeniu pomeru kŕmnych miest k počtu ustajnených kusov 1:1 bude kŕmenie zabezpečované v každej skupine oviec kruhovými krmelcami, v ktorých budú balíky senáže, sena. Riešenie zabezpečí vytvorenie toľko kŕmnych miest, aby ovce mali vytvorený pomer 1:1 a tento fakt

je dôležitý v čase gravidity oviec, aby ovce po sebe neskákali a nedošlo k náhlemu zmetaniu.

Zakladanie balikovaného krmiva bude každý druhý, tretí deň po vyžratí krmiva. Kruhové krmelce pre guľaté balíky do priemeru 1,4m budú dvojdielne, vzájomne spojené spojovacími tyčami, krmelec vytvorí 28 kŕmnych miest šírky 190 mm.

Zásobovanie vodou rekonštruovaných objektov ovčínov bude z existujúceho rozvodu vody na hospodárskom dvore. Prívod vody do ustajňovacieho priestoru bude potrubím napojeným na existujúci vodovod .

Denná potreba vody na napájanie 1 ovce je 8 l o teplote 10 -12 °C.

Napájanie oviec bude z voľnej hladiny zo žľabových napájačiek, každá skupina bude mať 2 napájačky namontované v priestore medzi nosnými stĺpami skeletu objektu na vyvýšených betónových múrikoch

Výška hornej hrany napájačky pre bahnice bude 500 mm nad úrovňou podlahy.

Denná potreba vody na napájanie 1 ovce je 8 l o teplote 10 -12 °C.

Ročná potreba vody na napájanie:

ovčín č.1

440 ks x 8 l/ks/deň x 365 dní.....1284,8 m³/rok

ovčín č.2

440 ks x 8 l/ks/deň x 365 dní.....1284,8 m³/rok

Celková ročná potreba vody na napájanie oviec bude 2569,6 m³.

PS 2.2 Ustajnenie oviec

Ustajnenie oviec bude voľné v skupinových kotercoch na hlbkej podstielke s možnosťou prestavenia skupiny podľa potreby zvlášť v období kotení sa oviec.

V každom ovčíne budú vybudované 4 skupinové koterce s kapacitou 4 x 110 ks oviec.

Celková ustajňovacia kapacita v ovčíne č.1, č.2 bude 2x440 ks oviec.

Celková ustajňovacia kapacita na hospodárskom dvore LIPOVCE bude 880 ks oviec.

Vetranie ovčínov:

Vetranie ovčínov bude zabezpečené prirodzeným vetraním s prívodom vzduchu okennými otvormi a s odvodom vzduchu vetracími štrbinami vybudovanými v hrebeni strechy. Podľa vyhlášky č. 230/1998 Zb. pre kategóriu bahnice a jahňatá sú požiadavky na ovzdušie v zóne zvierat nasledovne.

	bahnice	jahňatá
Teplota minim	5°C	8°C
Teplota optimálna	8-10°C	10-12°C
Relatívna vlhkosť max.	85 %	80 %
Optimálna relat. vlhkosť	60-80 %	60-80 %
Rýchlosť prúdenia pri telení		
optimálna rýchlosť	0,3 m s-1	0,2 m s-1
maximálna v lete	1,0 m s-1	0,5 m s-1

Maximálna koncentrácia CO₂ = 0,35 objem - %, NH₃ = 0,0025 obj.% a H₂S = 0,001 obj. %.

Poznámka:

Ovce ustajnené voľne sú schopné akceptovať aj teploty pod bodom mrazu. Studené podmienky a primeraná mikroklima a musí vytvoriť vhodnými ochrannými zónami - ležovisko s dostatkom suchej podstielky. Pri vzdušnom systéme bude nutné zvýšenú stratu tepelnej energie kompenzovať dostatočným množstvom kvalitnej krmnej dávky a zabrániť zmrznutiu napájacej vody.

Ošetrovanie zvierat

Základné zooveterinárne úkony ako selekcia, bonitáciu, odčervovanie, vakcináciu, orezávanie paznechtov a pod. možno vykonávať priamo v objekte. Podľa potrieb sa upraví vnútorný priestor pomocou zábran tak, aby čo najlepšie vyhovoval jednotlivým úkonom. Orezávanie paznechtov sa nesmie robiť na podstielke, ale na prestretú plachtu, s ktorou sa odrezky vynesú a zneškodnia.

Reprodukčný proces

Na farme oviec sa bude praktizovať prirodzená plemenitba. Rujné ovce sa vyhľadajú pomocou baranov vyhľadávačov. Plemenné barany budú ustajnené na farme len v čase pripúšťania. Pri pripúšťaní nezabrezlých oviec v objekte je potrebné vytvoriť primerane veľké skupiny oviec a samostatné koterce pre plemenné barany pri využití pripúšťania z ruky.

Strihanie

Ovce sa budú strihať v prednej časti ovčína, ktorá bude k tomu- to účelu vybavená zásuvkami pre napojenie strihacích strojčekov a intenzívnejším osvetlením. Po stranách strihania sa vytvoria čakacie priestory. Strihacie miesto sa prestelie celkovou plachtou, aby ostrihaná vlna nepadala na podstielku

Dezinfekcia objektov

Dezinfekcia a dezinfekcia ustajňovacieho priestoru urobí po odstránení maštalného hnoja. Pred vstupom do objektu je počas prevádzky potrebné umiestniť dezinfekčnú rohož.

PS 1.3 Odstraňovanie maštalného hnoja

PS 2.3 Odstraňovanie maštalného hnoja

Odstraňovanie maštalného hnoja sa vykonáva a bude vykonávať univerzálnym nakladačom, vyhrnutím 2 krát ročne s priamo nadväzujúcim naložením na nákladné automobily alebo traktory s odvozom hnoja na hnojisko v obci Bertotovce na tamojší hospodársky dvor vo vlastníctve navrhovateľa, kde v zmysle plánu hnojenia bude tento hnoj použitý na jednotlivé pozemky poľnohospodárskej výroby v k. ú. obce Bertotovce.

Maštalný hnoj bude z ustajňovacieho priestoru vyvážený teleskopickým nakladačom. 3,2 t.

Produkcia maštalného hnoja na hlbokú podstielku je daná vzťahom

$$P = k \times (Sk/2 + Ss)$$

k=1,6 - 1,9 koeficient strát zrením v mašatli

Sk - sušina skrmovaných krmív za obdobie

Ss - sušina spotrebovanej podstielky

(0,4 - 0,7 kg/ks/deň)

Denná produkcia pevných výkalov 0,8 - 1,5 kg, produkovaný moč bude vsiaknutý do podstielkovej slamy.

Spotreba podstielkovej slamy

ovčín č.1

440 ks x 0,7kg/ks/deň x 365dní112,4 t

ovčín č.2

440 ks x 0,7kg/ks/deň x 365dní112,4 t

Ročná potreba podstielkovej slamy celkom 224,8 t.

Produkcia maštalného hnoja za ZKO

ovčín č.1

– zimné krmné obdobie

440 ks x 1,3 kg/ks/deň x 180 dní.....102,9 t

- letné krmné obdobie

440 ks x 1,3 kg/ks/deň x 185 dní x 0,5.....52,9 t

Maštalný hnoj spolu.....155,8t/rok

ovčín č.2

– zimné krmné obdobie

440 ks x 1,3 kg/ks/deň x 180 dní.....102,9 t

- letné krmné obdobie

440 ks x 1,3 kg/ks/deň x 185 dní x 0,5.....52,9 t

Maštalný hnoj spolu.....155,8t/rok

Maštalný hnoj spolu.....311,6/rok

ZÁSOBOVANIE VODOU

Zásobovanie vodou rekonštruovaných objektov ovčínov bude z existujúceho rozvodu vody na hospodárskom dvore. Prívod vody do ustajňovacieho priestoru bude potrubím napojeným na existujúci vodovod .

Denná potreba vody na napájanie 1 ovce je 8 l o teplote 10 -12 0C.

Ročná potreba vody na napájanie:

ovčín č.1

440 ks x 8 l/ks/deň x 365 dní.....1284,8 m3/rok

ovčín č.2

440 ks x 8 l/ks/deň x 365 dní.....1284,8 m3/rok

Celková ročná potreba vody na napájanie oviec bude..... 2569,6,0 m3/obd..

POŽIARNOBEZPEČNOSTNÉ RIEŠENIE:

Ovčín č.1 a 2

Výsledné hodnoty za celý požiarový úsek

Požiarne zaťaženie	pp = 8.8 kg/m ²
Pôdorysná plocha	S = 782.90 m ²
Plocha stav. konštrukcií	Sk = 2012.46 m ²
Parameter odvetrania	Fo = 0.038 m ^{0.5}
Súčiniteľ	gamma = 5.915 kg/m ^{2.5} min
Súč. ekv. množstva dreva	K = 1.000
Prep. parameter odvetrania	F1 = 0.038 m ^{0.5}
Rýchlosť odhorievania	Vv = 0.573 kg/m ² min
Čas trvania požiaru	tau = 12.3 min
Ekv. čas trvania požiaru	taue = 12.1 min
Pravdepodobná teplota	Tg = 698

UMELÉ OSVETLENIE A VNÚTORNÉ SILNOPRÚDOVÉ ROZVODY Ovčín č. 2:

Projekt rieši umelé osvetlenie a vnútorné silnoprúdové rozvody v ustajňovacom priestore, v skladoch a v manipulačnej miestnosti. Ďalej rieši ochranné pospájanie v ustajňovacom priestore. Zároveň rieši zostavu rozvodnice ITR pre napojenie vyhrievaných napájačiek, zostavu typovej zásuvkovej rozvodnice RZ, zostavu rozvádzača HR a jeho napojenie z novo navrhovanej prípojovej istiacej skrine SPP2.

Predpokladaná ročná spotreba = $P_s \times \text{hod}/\text{rok} = 9,3 \times 1095 = 10183,5 \text{ kWh} = 10,1 \text{ MWh}/\text{rok}$

BLESKOZVOD Ovčín č. 2:

Na objekte bude vytvorená hrebeňová sústava. Tvorená bude zachytávacím vedením na hrebeni strechy. Zachytávacie vedenia a zvody sú navrhnuté vodičom FeZn Ø 8 mm. Tento vodič bude upevnený na podperách PV23. Hrebeňová sústava bude doplnená zvodovými (zachytávacími) tyčami JP 20. Uzemnenie je navrhnuté vodičom FeZn 30/4 mm. Pri vkladaní uzemňovacieho vodiča nechať vývody na pripojenie zvodov bleskozvodu a ochranného pospájania. Uzemňovací vodič bude v zemi uložený v hĺbke 60-80 cm. Od skúšobných svoriek k uzemňovaču bude vedený vodič FeZn Ø10 mm. Zemné zvody (FeZn Ø 10) od skúšobných svoriek budú chránené ochrannými uholníkmi do výšky aspoň 1,6 m. Vytvorená bude spoločná uzemňovacia sústava. Počet zvodov bol určený podľa STN 341390 čl.64. Zachytávacie zariadenie musí byť usporiadané tak, aby žiadny bod strechy nebol od neho vzdialený viac ako 10m. Vedenia a zvody majú byť vedené podľa možnosti bez zbytočných ohybov a oblúkov. Zvody sa majú umiestňovať na rohoch budovy, čo najďalej od dverí a okien.

Ovčín č.1 a 2 – Pasenie, dojenie a nakladanie s mliekom:

Dojenie bude vykonávané ručne podľa potreby cca 2 krát denne na hospodárskom dvore. Mlieko bude ihneď odvážané do chladiarenských priestorov na hospodárskom dvore Šindliar, ktorý je vo vlastníctve navrhovateľa. Odtiaľ je expedované do mliekare v Kluknave, s ktorou má navrhovateľ zmluvné vzťahy na odber ovčieho mlieka.

Pasenie oviec je situované na priľahlých pasienkoch v užívaní navrhovateľa. Denne sa ovce v jarnom a letnom období pasú v dvoch etapách. Na noc budú ovce ustajnené v ovčinoch. V zimnom období budú ovce ustajnené v ovčinoch.

Poznámka: Navrhovaná činnosť síce uvažuje o navýšení počtu kusov oviec zo súčasných cca 440 ks na 880 ks no ide o sezónne navýšenie v zimnom a jarnom období, pričom navrhovateľ neuvažuje o navýšení základného stáda bahníc. Ovčín č. 2 bude slúžiť ako zlepšenie súčasného welfare v ovčine č.1, ktorý bude počas zimných a jarných mesiacov prevádzkou ovčína č. 2 nepredimenzovaný. V časti prílohy sú uvedené výkresy:

Príloha č.3 – Ovčín č.2 - Pôdorys

Príloha č. 4 – Ovčín č.2 - Pôdorys technológia

Príloha č. 5 – Ovčín č.2 - Pohľady

II.9 Zdôvodnenie potreby navrhnutej činnosti v danej lokalite

Od prevádzky navrhovanej činnosti sa očakáva zvýšenie štandardov ktoré vyhovujú požiadavkám európskej aj národnej legislatívy v zmysle zabezpečenia dobrých životných podmienok zvierat (WELFARE) a krízového plnenia. Potreba navrhovanej činnosti vyplýva tiež z nasledujúcich špecifických cieľov:

- zrekonštruovať a zmodernizovať ovčín č. 2 na farme v Lipovciach,
- zakúpiť a zaradiť do výroby rozmetadlo maštalného hnoja, a tým inovovať technologické procesy používané pre aplikáciu maštalného hnoja,
- zabezpečiť dodržiavanie noriem v oblasti chovu oviec a ochrany životného prostredia,
- výrazne zlepšiť životné podmienky chovaných zvierat,
- zvýšiť stavy oviec, objem produkcie ŽV, jej predaj a tržby z poľnohospodárskych činností,
- znížiť výrobné náklady a zvýšiť pridanú hodnotu poľnohospodárskej produkcie spoločnosti,
- vytvoriť 1 nové pracovné miesto a udržať existujúce pracovné miesta.

II.10 Celkové náklady

129 000,00 EUR

II.11 Dotknutá obec

Obec Lipovce

II.12 Dotknutý samosprávny kraj

Prešovský samosprávny kraj

II.13 Dotknuté orgány

1. Ministerstvo zdravotníctva SR – Inšpektorát kúpeľov a žriediel, Limbová 2, P.O. BOX 52, 837 52 Bratislava 37
2. Úrad Prešovského samosprávneho kraja, Nám. mieru 2, 080 01 Prešov
3. Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie, Nám. mieru 2, 080 01 Prešov
4. Regionálny úrad verejného zdravotníctva Prešov, Hollého 5, 080 01 Prešov
5. Okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru Prešov, Požiarnická 1, 080 01 Prešov

6. Obec Lipovce, Lipovce 92, 082 36 Lipovce
7. Regionálna veterinárna a potravinová správa, Levočská 112, 080 01 Prešov

II.14 Povoľujúci orgán

Povoľujúcim orgánom, v zmysle zákona je obec alebo orgán štátnej správy príslušný na vydanie rozhodnutia o povolení navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov:
Spoločný obecný úrad Široké – ako spoločný stavebný úrad pre obec Lipovce.

II.15 Rezortný orgán

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR, Dobrovičova 12, 811 09 Bratislava-Staré Mesto.

II.16 Druh požadovaného povolenia navrhovanej činnosti podľa osobitných predpisov

Ministerstvo zdravotníctva SR – Inšpektorát kúpeľov a žriediel – stanovisko k povoleniu činnosti v 2. ochrannom pásme prírodného minerálneho zdroja (§ 40 písm. d) zákona NR SR č. 538/2005 Z. z. o prírodných liečivých vodách, prírodných liečebných kúpeľoch, kúpeľných miestach a prírodných minerálnych vodách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prírodných liečivých vodách“).

Súhlas Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy.

II.17 Vyjadrenia o vplyve činnosti presahujúcej štátne hranice

Vzhľadom na lokalizáciu, charakter a rozsah posudzovanej činnosti je predpoklad, že navrhovaná stavba nebude mať cezhraničný vplyv.

III. ZÁKLADNÉ INFORMÁCIE O SÚČASNOM STAVE ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA DOTKNUTÉHO ÚZEMIA

Poznámka:

V rámci hodnotenia súčasného stavu životného prostredia rozlišujeme dotknuté územie a hodnotené územie.

Dotknuté územie je širšie územie v okolí hodnoteného územia, spravidla celé katastrálne územie obce.

Širším dotknutým územím je okres Prešov.

Hodnotené územie predstavuje lokalitu navrhovanej činnosti.

III.1 Charakteristika prírodného prostredia vrátane chránených území

III.1.1 Geomorfologická charakteristika

Dotknuté územie z geomorfologického hľadiska je zaradené do jednotiek:

- sústava : Alpsko – Himalájska

- podsústava : Karpaty
- provincia : Západné Karpaty
- SZ, S časť, a okrajom SV po JV dotknutého územia:
- subprovincia : Vonkajšie západné Karpaty
- oblasť : Podhôrno-magurská
- celok : Bachureň
- Zvyšná časť dotknutého územia:
- subprovincia : Vnútorne západné Karpaty
- oblasť : Fatransko-tatranská
- celok : Branisko
- podcelok : Smrekovica

III.1.2 Horninové prostredie

III.1.2.1 Geologická stavba

Dotknuté územie tvorí prevažne mezozoikum vnútorných Karpát, a to v centrálnu a juhozápadnú časť dotknutého územia tvoria tmavé vápence a dolomity, ojedinele kremence, pieskovce a ílovité bridlice, vrátane lokality navrhovanej činnosti. Severnú časť dotknutého územia tvorí vrchná krieda a paleogén vnútorných Karpát, a to prevažne pieskovce, menej ílovce, zlepenca a vápence.

III.1.2.2 Inžinierskogeologická rajonizácia

Z hľadiska inžiniersko-geologickej rajonizácie patrí dotknuté územie do regiónu karpatského flyšu – subregiónu vnútorných Karpát a rajónov:

- Rajón predkvartérnych hornín tvorený rajónom vápencovo – dolomitických hornín v centrálnej a juhozápadnej časti dotknutého územia, vrátane lokality navrhovanej činnosti a rajónom pieskovcovo – zlepenčových hornín v severnej časti dotknutého územia.

III.1.2.3 Seizmicita územia a geodynamické javy

Seizmicita územia

Dotknuté územie patrí z hľadiska seizmického ohrozenia, vychádzajúc z mapy očakávaných makroseizmických účinkov pre územie SR (STN 73 0036), do oblasti kde maximálne očakávané seizmické účinky môžu dosiahnuť hodnotu 5-6° MSK-64, vrátane lokality navrhovanej činnosti.

Geodynamické javy

Medzi najvýznamnejšie geodynamické javy vyskytujúce sa v dotknutom území patria svahové pohyby a vodná erózia.

V severnej a južnej časti dotknutého územia sa vyskytujú územia so značným výskytom svahových pohybov. Poľnohospodárske pôdy v dotknutom území sú náchylné na vodnú eróziu. Ohrozenosť poľnohospodárskej pôdy vodnou eróziou v dotknutom území môžeme hodnotiť ako veľmi silnú až extrémnu v severnom cípe dotknutého územia a silnú vo východnej polovici dotknutého územia. (Atlas krajiny SR, 2002).

Geodynamické javy nemajú súvislosť s lokalitou navrhovanej činnosti vzhľadom na jej lokalizáciu na okraji zastavanej časti dotknutého územia.

III.1.2.4 Ložiská nerastných surovín

Na území okresu Prešov sa nenachádzajú zásoby energetických surovín, ojedinele sa tu nachádzajú zásoby rudných surovín a bohatšie sú zásoby nerudných surovín a stavebných materiálov. Nachádzajú sa tu zásoby:

Rudné suroviny

- Polymetalické rudy - Zlatá Baňa - ložisko preskúmané, neťažené, určené CHLÚ
- Ortuťové rudy - Červenica I - ložisko neťažené, určené CHLÚ

Nerudné suroviny

- Opál - Červenica - ložisko neťažené, určené CHLÚ
- Kamenná soľ - Prešov I - využívané ložisko, určené CHLÚ, DP
- Stavebný kameň
 - Fintice - andezit, využívané ložisko, určený DP
 - Fintice I - andezit, ložisko neťažené, určený DP
 - Okružná - andezit, využívané ložisko, určený DP
 - Sedlice - dolomit, využívané ložisko, určený DP
 - Sedlice I - dolomit, využívané ložisko, určený DP
 - Sedlice II - dolomit, ložisko neťažené, zrušené CHLÚ
 - Vyšná Šebastová - dioritový porfýrit, využívané ložisko, určený DP
 - Záhradné - andezit, ložisko neťažené, určený DP
 - Hubošovce - andezit, ložisko neťažené, určený DP
- Tehliarské íly - Drienov - ložisko neťažené, zrušený DP

Prírodné keramické suroviny

- Bentonit
 - Fintice - ložisko neťažené, určené CHLÚ
 - Kapušany - ložisko neťažené, určené CHLÚ

Na území okresu sa nachádzajú okrem výhradných ložísk aj ložiská nevyhradených nerastov (resp. nevyhradené ložiská), a to:

- Demjata - stavebný kameň
- Nemcovce - stavebný kameň
- Červenica - stavebný kameň
- Veľký Šariš - štrkopiesok
- Haniska - štrkopiesok
- Delňa - štrkopiesok
- Lada - štrkopiesok
- Vyšná Šebastová - tehliarske íly
- Dúbrava - tehliarske íly
- Mirkovce - tehliarske íly
- Záhradné - expandovateľné bridlice

- Kanaš - expandovateľné bridlice
Priamo v okolí lokality navrhovanej činnosti sa nenachádzajú ložiská nerastných surovín.

III.1.2.5 Žiarenie z prírodných zdrojov a radónové riziko

Zdrojom radónu sú hlbšie pôdne horizonty a horniny s obsahom rádioaktívnych látok, odkiaľ sa sekundárne rôznym spôsobom a rôznymi cestami dostáva v pôdnom vzduchu, vode alebo stavebných materiáloch do obytných priestoroch.

Na základe spracovaných odvodených máp radónového rizika (URANPRESS, Spišská Nová Ves, 1992) dotknuté územie spadá do oblasti so stredným radónovým rizikom (vrátane lokality navrhovanej činnosti).

III.1.3 Klimatické pomery

Celé dotknuté územie patrí do klimatickej oblasti chladnej (C), klimatického okrsku C1 – mierne chladného.

Priemerné teploty v januári sú od - 6 do - 4 °C a v júli od 16 do 18 °C. Priemerný ročný úhrn zrážok je okolo 600 – 700 mm. Priemerná výška snehovej pokrývky je 10 – 15 cm a trvá v priemere 80 – 100 dní. Z hľadiska výskytu hmiel patrí hodnotené územie do oblasti horských advektívnych hmiel s priemerným počtom dní s hmlou pohybujúcim sa v intervale od 70 do 300 dní.

III.1.4 Pedologické pomery

Z hľadiska rozšírenia pôdných typov na dotknutom území prevládajú rendziny a kambizeme (na kambizemiach sa nachádza aj lokalita navrhovanej činnosti):

- rendziny
 - rendziny a kambizeme nasýtené, sprievodné litozeme modálne karbonátové, lokálne rendziny sutinové zo zvetralín pevných karbonátových hornín v juhozápadnej časti dotknutého územia
- kambizeme prevažne nasýtené
 - kambizeme modálne a kultizemné nasýtené, sprievodné kambizeme pseudoglejové zo zvetralín pieskovcovo-ílovcových hornín centrálnej časti dotknutého územia
- kambizeme kyslé až výrazne kyslé (oligobázické)
 - kambizeme modálne kyslé, sprievodné kultizemné a rankre zo zvetralín kyslých až neutrálnych hornín v severnej časti dotknutého územia
 - kambizeme podzolové, sprievodné podzoly kambizemné a rankre zo zvetralín kyslých hornín v centrálnej časti dotknutého územia.

V dotknutom území sa nenachádzajú plochy poľnohospodárskej pôdy osobitne chránenej (zaradené do 1. až 4. skupiny BPEJ). Podľa bonitovaných pôdnoekologických jednotiek sa v dotknutom území nachádzajú skupiny BPEJ 8 a 9 (43,29%). Zvyšok územia sú ostatné plochy (zastavané, lesné, vodné plochy).

III.1.5 Hydrologické pomery

III.1.5.1 Povrchové vody

Vodné toky

Z hľadiska hydrogeografických charakteristík dotknuté územie patrí k úmoriu Čierneho mor, do čiastkového povodia Hornádu (číslo hydrologického poradia 4-32), základného povodia Hornádu od Hnilca po Torysu (číslo hydrologického poradia 4-32-03).

Riečnu kostru dotknutého územia tvoria ľavostranné prítoky toku Svinka – Lačnovský potok, Kamenný potok, Lipovec, Kopytovský potok, Lazný potok a Štefanovský potok. Lačnovský potok tečie dotknutým územím západovo-južným smerom a ústi do potoka Lipovec. Potok Lipovec tečie severo-južným smerom, preteká centrálnou časťou zastavaného územia a mimo dotknuté územie ústi do Kopytovského potoka. Západnou časťou dotknutého územia preteká Kopytovský potok vo svojom hornom toku. Východnú hranicu dotknutého územia tvorí Lazný potok a v tejto časti dotknutého územia tečie i Štefanovský potok vo svojom hornom toku. Riečnu sieť dotknutého územia dotvára aj niekoľko bezmenných potokov.

Vodné toky môžeme podľa režimu odtoku zaradiť do stredohorskej oblasti s snehovo – dažďovým režimom odtoku. Najvyššie vodné stavy v jari v mesiacoch marec, apríl a máj, najnižšie vodné stavy sú v zime v mesiacoch január a február a tiež v jeseni v mesiacoch september až október.

Priemerný ročný špecifický odtok v časovom období rokov 1931 – 1980 (Atlas krajiny Slovenskej republiky, 2002) sa v širšom hodnotenom území zámeru pohyboval v intervale od 5 do 10 l.s⁻¹.km⁻², minimálny špecifický odtok 364 denný v intervale od 0,5 do 1,0 l.s⁻¹.km⁻² a maximálny špecifický odtok v intervale s pravdepodobnosťou opakovania raz za 100 rokov od 1,0 do 1,4 m³.s⁻¹.km⁻².

Vodné plochy

V dotknutom území sa nenachádzajú žiadne prirodzené vodné plochy.

III.1.5.2 Podzemné vody

Geologická stavba územia je základným faktorom podmieňujúcim charakter hydrogeologických pomerov. Jednotlivé vyčlenené hydrogeologické celky sa líšia hydrofyzikálnymi vlastnosťami horninového prostredia, ako aj obehom, režimom a chemizmom podzemných vôd.

Podľa hydrogeologickej rajonizácie SR patrí majoritná časť dotknutého územia, vrátane lokality navrhovanej činnosti, do hydrogeologického rajónu *MG 121 Mezozoikum a paleozoikum Braniska*, východný cíp dotknutého územia do hydrogeologického rajónu *P 122 Paleogén povodia Svinky*.

- *MG 121 Mezozoikum a paleozoikum Braniska*

Rajón je na západe vymedzený tektonickým stykom s paleogénom Levočského pohoria a Hornádskej kotliny, na východe tektonickým stykom s paleogénom Šarišskej vrchoviny, ďalej smerom južným je jeho hranica vedená údolím Dolinského potoka. Severný okraj rajónu je vedený po dielčích rozvodniciach a južnú hranicu tvorí rieka Hornád. Hranice rajónu sú geologické. Branisko tvorí vyzdvihnutú hrásť mezozoických a paleozoických hornín uprostred paleogénu.

Rajón má pomerne zložitú a pestrú geologickú stavbu. Budujú ho horniny kryštalinika, ktoré vystupujú v dvoch antiklinóriách. Obalovú sériu kryštalinika tvoria horniny mladšieho paleozoika. Medzi antiklinóriami je synklinálne uložené mezozoikum, zastúpené spodným

triasom a súvrstvím stredotriasových dolomitov. V horninách kryštalinika, mladšieho paleozoika a spodného triasu je vyvinutá puklinová priepustnosť. K väčšiemu sústreďovaniu podzemných vôd v pohorí však nedochádza. Pomerne priaznivejšie hydrogeologické podmienky má dolomitické súvrstvie, v ktorom je vyvinutá puklinovo-krasová priepustnosť. Dolomitické súvrstvia sú odvodňované na okraji štruktúry formou prameňov a prestupmi do povrchových tokov. V rajóne boli vymedzené štyri čiastkové rajóny: lačnovská synklinála (severná časť) – tu spadá aj dotknuté územie, severná časť kryštalinika Braniska, harakovská synklinála, južná časť kryštalinika Braniska.

Dotknuté územia sa nachádza v čiastkovom rajóne HD 10. Tu sú dokumentované využiteľné množstvá podzemných vôd v množstve $2,00 - 4,99 \text{ l.s}^{-1}.\text{km}^{-2}$.

- *P 122 Paleogén povodia Svinky*

Južná a západná hranica je vedená stykom paleogénnych sedimentov s horninami Braniska a Čiernej hory a čiastočne rozvodnicou povodia Svinky a vychádza hlavne z jeho geologickej stavby a hydrogeologických pomerov. Na severnej a východnej strane rajónu sa predpokladá, že rozvodnica podzemných vôd sa veľmi nelíši od rozvodnice povrchových vôd, a preto hranica rajónu je vymedzená rozvodnicou povrchových vôd povodia Svinky.

Na základe litologického charakteru hornín je rajón rozdelený na čiastkový rajón tvorený pieskovcovým súvrstvím a pieskovcovo – zlepenčovým súvrstvím radačovsko – žipovského pásma, a na rajón tvorený ílovcovo – pieskovcovým súvrstvím.

Na geologickej stavbe rajóna sa podieľajú horniny centrálnu – karpatského paleogénu. Majú brachysynklinálnu stavbu. Bázu tvoria vysoko zvodnené karbonatické zlepenice a brekie. Nad nimi sú flyšové sedimenty. Ílovcovo – pieskovcové súvrstvie na povrch vystupuje v SV časti rajónu, kde tvorí samostatný čiastkový rajón a je nízko zvodnené. Prevaha ílovcov a ich striedanie s pieskovecami zabráňuje väčšej infiltrácii zrážkových vôd.

Väčšie množstvá podzemných vôd sú viazané na stredne zvodnené pieskovcové, konglomerátové a mikrokonglomerátové súvrstvia, ktoré spolu s bazálnym súvrstvím tvoria samostatný čiastkový rajón.

Do dotknutého územia zasahuje vo východnom cípe čiastkovým rajónom HD 10. Tu sú dokumentované využiteľné množstvá podzemných vôd v množstve $0,50 - 0,99 \text{ l.s}^{-1}.\text{km}^{-2}$.

Termálne a minerálne pramene

V dotknutom území sa nachádzajú prírodné zdroje minerálnych stolových vôd – Salvator. Vyhláškou Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 479/2001 Z. z., ktorou sa vyhlasujú ochranné pásma prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd v Lipovciach majú tieto zdroje vyhlásené ochranné pásma I., II. a III. stupňa.

Poznámka: V zmysle § 50 ods. 12 zákona o prírodných liečivých vodách ochranné pásma a ochranné podmienky určené podľa doterajších predpisov sa považujú za ochranné pásma určené podľa tohto zákona. Ochranné pásma III. stupňa určené podľa doterajších predpisov sa považujú za ochranné pásma II. stupňa určené podľa tohto zákona (Príloha č. 1B – Širšie vzťahy – ochranné pásma minerálnych vôd).

Minerálne vody v Lipovciach boli známe už v dávnej minulosti. Podľa nedoloženej tradície ich využívali mníši templári, ktorí boli majiteľmi hradu, týčiaceho sa na jednom z vrcholov pohoria Braniska. Z hľadiska liečivosti boli v šarišskej stolici vysoko hodnotené. V prvej polovici 19. storočia sa Lipovce stali významným kúpeľným strediskom, v ktorom sa zhromažďovali šľachtické rodiny z Prešovského regiónu. Názov Salvator – Spasiteľ dal týmto

vodám gróf Szakmáry už začiatkom 19. storočia, keď ich začal plniť do fliaš a expedovať do obchodnej siete. Význam týchto vôd podčiarkuje aj skutočnosť, že už v roku 1880 dostávajú od uhorskej vlády vymedzené ochranné pásma. Táto minerálna voda je vhodná pri niektorých žalúdočných a črevných chorobách, pri poruchách látkovej výmeny, pri cukrovke, dne a pri náchylnosti k tvorbe kamienkov v močových cestách.

Prírodná minerálna voda Salvator je slabo mineralizovaná, hydrogénuhličitanová, vápenato – horečnatá, uhličitá, sírna so zvýšeným obsahom vápnika, sodíka a horčíka (má najvyšší obsah horčíka zo slovenských minerálnych vôd), studená, hypotonická.

Tab.1: Chemická analýza minerálnej vody

Katióny	mg.l ⁻¹	Anióny	mg.l ⁻¹
Ca ⁺	437,67	HCO ₂	2428,50
Na ⁺	240,00	SO ₄	152,00
Mg ⁺	160,51	Cl	112,75
K	36,50	F	1,60
Celková mineralizácia	3574 mg.l⁻¹		

Zdroj: www.minvody.sk

Priamo na lokalite navrhovanej činnosti sa nenachádzajú minerálne pramene. Lokalita navrhovanej činnosti sa nachádza v ochrannom pásme II. stupňa prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd v Lipovciach.

Vodárenské zdroje

V dotknutom území sa nenachádzajú vodárenské zdroje.

III.1.6 Flóra a fauna

Flóra

Navrhovaná činnosť je situovaná na okraji zastávaného územia obce v jej severozápadnej časti. Biotickú zložku hodnoteného územia tvoria rastlinné aj živočíšne druhy zodpovedajúce prostrediu antropogénnej krajiny a biotopom vyskytujúcim sa v blízkom okolí navrhovanej činnosti. Zastúpené sú tu rastlinné a živočíšne spoločenstvá poľnohospodársky využívaných pôd, pasienkov a záhrad.

Dotknuté územie z hľadiska fytogeografického členenia (Plesník, 2002) patrí do západokarpatskej flóry.

SZ časť a okraj k. ú. v smere S, SV, V, a JV patria do bukovej zóny, flyšovej oblasti a okresu Bachureň.

Zvyšná časť dotknutého územia patrí do bukovej zóny. kryštálicko-druhohornej oblasti a okresu Branisko. Tu sa nachádza aj hodnotené územie.

Potenciálna prirodzená vegetácia

Prirodzenú potenciálnu vegetáciu (ďalej len "PPV") v dotknutom území predstavujú spoločenstvá (Maglocký, 2002):

V SZ časti a okraji k. ú. v smere S, SV, V, a JV sú to:

PA - Jedľové a jedľovo-smrekové lesy /*Abietion*, *Vaccineo-Abietenion*/ a

P - Smrekové lesy čučoriedkové /*Vaccinio-Piceenion*/ - ide o lesy v horskom stupni tvorené pôvodným smrekom a jedľou, ktoré sú rozšírené na nenasýtených ať podzolovaných kamenistých presakujúcich kambizemiach. Vyskytujú sa v značnom rozpätí výškových stupňov

(700 – 1300 m n. m.). V pôvodnom zložení mala prevahu jedľa biela */Abies alba/*, primiešaný bol smrek obyčajný */Picea abies/*, vtrúsený smrekovec opadavý */Larix decidua/*, prípadne borovica lesná */Pinus sylvestris/* z listnatých stromov jarabina vtáčia */Sorbus aucuparia/*, javor horský */Acer pseudoplatanus/*, vzácné jelša sivá */Alnus incana/*, výnimočne aj buk lesný */Fagus sylvatica/*. Opad ihličnanov podporuje rozvoj oligotrofných druhov: lipkavec okrúhlostý (*Galium rotundifolium*), plamienok alpský (*Clematis alpina*), pichliač lepkavý (*Cirsium erisithales*), ostrica biela (*Carex alba*), papraď samičia (*Athyrium filix-femina*) a iné. Krovinné poschodie nebýva nápadne vyvinuté, najčastejšie sa vyskytuje baza čierna (*Sambucus nigra*), bršlen európsky (*Euonymus europaeus*), zemolez obyčajný (*Lonicera xylosteum*).

Na zvyšnej časti dotknutého územia (tu sa nachádza aj hodnotené územie) sú to:

F - Bukové a jedľovo-bukové lesy */Dentario glandulosae-Fagetum/* - mezotrofné spoločenstvá s výraznou prevahou buka, rozšírené v nižších polohách prevažne s pôdami vlhkostne kolísavými. Prímesou buka lesného */Fagus sylvatica/* je javor horský */Acer pseudoplatanus/*, javor mliečny */A. platanoides/*, brest horský */Ulmus glabra/*, lipa malolistá */Tilia cordata/* i smrek obyčajný */Picea abies/*. Krovinné poschodie nebýva nápadne vyvinuté, najčastejšie sa vyskytuje baza čierna */Sambucus nigra/*, bršlen európsky */Euonymus europaeus/*, zemolez obyčajný */Lonicera xylosteum/*. Základné floristické zloženie podhorských bučín nie je celkom jednotné vzhľadom na rozdielnosť geologického podložia a rozpad jednotlivých hornín, chemizmus, a tým aj štruktúru pôd. Vo všetkých spoločenstvách je pravidelne prítomný lipkavec marinkový */Galium odoratum/*, hluchavník žltý */Galeobdolon luteum/*, veronika horská */Veronica Montana/*, veternica hájna */Anemone nemorosa/*, vranovec štvorlistý */Paris quadrifolia/*, fialka lesná */Viola reichenbachiana/*, hluchavník žltý */Galeobdolon luteum/*, ľalia zlatohlavá */Lilium martagon/*, marinka voňavá (*Galium odoratum*), papradka samičia (*Athyrium filix-femina*), papraď samčia */Dryopteris filix-mas/*, samorastlík klasnatý */Actaea spicata/*, srnovník purpurový */Prenanthes purpurea/*, vranovec štvorlistý */Paris quadrifolia/*, zubačka cibul'konosná */Dentaria bulbifera/* a zubačka žliazkatá */Dentaria glandulosa/*.

Al - Lužné lesy podhorské a horské */Alnetum glutinosae/* - krovinné vrby zväzu *Salicion triandrae* a *Salicion elaeagni* sú pionierskymi spoločenstvami na mladých riečnych naplaveninách lemujúcich brehy vodných tokov. Z drevín sú zastúpené vrba sivá */Salix elaeagnos/*, vrba purpurová */S. purpurea/*, vrba krehká */S. fragilis/*, jelša sivá */Alnus incana/*, jelša lepkavá */A. glutinos/*, jaseň štíhly */Fraxinus excelsior/*. Veľmi pestré je druhové zloženie bylín. Najčastejšie sú to hygrofilné a subhygrofilné rastliny záružlie močiarné */Caltha palustris/*, bodliak lopúchovitý */Carduus personata/*, pichliač potočný */Cirsium rivulare/*, deväťsil lekársky */Petasites hybridus/*, nezábudka močiarna */Myosotis scorpioides/*, iskerník plazivý */Ranunculus repens/*, pŕhl'ava dvojdomá */Urtica dioica/* a iné.

Ct - Zmiešané listnato-ihličnaté lesy v severných karpatských kotlinách */Tilio-Carpinenion betuli/* - klimaxové eutrofné bukové a zmiešané jedľovo-bukové lesy na hornej hranici podhorského stupňa a v horskom stupni na všetkých geologických podložiach. Zloženie: buk lesný */Fagus sylvatica/*, jedľa biela */Abies alba/*, dub zimný */Quercus petraea/*, hrab obyčajný */Carpinus betulus/*, javor horský */Acer pseudoplatanus/*, javor mliečny */A. platanoides/*, brest horský */Ulmus glabra/*, jaseň štíhly */Fraxinus excelsior/*, lipa malolistá */Tilia cordata/*, zriedkavo aj smrek obyčajný */Picea abies/*.

Z krovinných drevín sa vyskytujú najmä baza čierna */Sambucus nigra/*, baza červená */Sambucus racemosa/*, bršlen európsky */Euonymus europaeus/*, zemolez obyčajný */Lonicera xylosteum/*, ostružina srstnatá */Rubus hirtus/*, ostružina malina */Rubus idaeus/*, čučoriedka

/Vaccinium myrtillus/ a egreš obyčajný */Grossularia uvacrispa/*. Z bylín sú zastúpené najmä lipkavec marinkový */Galium odoratum/*, hluchavník žltý */Galeobdolon luteum/*, kyslička obyčajná */Oxalis acetosella/*, veronika horská */Veronica Montana/*, veternica hájna */Anemone nemorosa/* a papraď samičia */Athyrium filix-femina/*. Navrhovaná činnosť sa nachádza na lokalite tejto PPV.

Reálna vegetácia dotknutého územia:

V zmysle výsledného koeficientu ekologickej stability, ktorý je nadpriemerný je v súčasnosti PPV v k. ú. zastúpená optimálne a v kvalitatívne vyhovujúcom stave. V blízkosti hodnoteného územia sa nachádzajú trvalé trávne porasty s lúčnymi biotopmi a sukcesnou vegetáciou.

Trvalé trávne porasty (lúky a pasienky)

V krajinej štruktúre územia majú významné postavenie mezofilné kosné lúky a pasienky najmä s floristicko cennými spoločenstvami tráv. Štruktúry pasienkov a lúk dopĺňajú ornú pôdu využívanú v poslednom období viac na pestovanie krmovín. Tento stav napomáha k stabilite kultúrnej krajiny.

Na lúkach rastú najmä iskerník prudký */Ranunculus acris/*, kukučka lúčna */Lychnis flos-cuculi/*, pichliač sivý (*Cirsium canum*), pakost lúčny */Geranium pratense/*, rebríček obyčajný */Achillea millefolium/*, skorocel kopijovitý */Plantago lanceolata/* a zvonček konársky */Campanula patula/*.

Fauna

Podľa zoogeografického členenia Slovenska (Čepelák, 1980), patrí hodnotené územie na rozhranie juhoslovenského obvodu panónskej oblasti (košický okrsk) a vonkajšieho a vnútorného obvodu Západných Karpát – východného beskydského a nízkobeskydského okrsku.

Diverzita živočíšnych druhov je podmienená výskytom biotopov a ich kvality a stupňom antropogénnej činnosti a aj ďalšími stresovými faktormi. Z pohľadu fauny je významný najmä priestor Kamennej baby Braniska a Bachurne, pre živočíchy viazané na vlhké prostredie, najmä obojživelníky sú dôležité mokrade pri oboch hlavných vodných tokoch.

Z hľadiska poľovníctva sa tu nachádza poľovná oblasť pre jeleniu zver s výskytom srnčej a diviacej zveri.

Na dotknutom území je súčasná štruktúra zoocenóz sformovaná do týchto základných typov:

- zoocenózy lesné
- zoocenózy obrábaných plôch
- zoocenózy antropogénneho charakteru
- významné migračné koridory živočíchov

Živočíšne spoločenstvá na dotknutom území a v jeho bezprostrednej blízkosti netvoria ucelenú biocenózu. Vzhľadom na blízky urbanný priestor registrujeme tu aj zástupcov druhov viazaných na ľudské obydľia a aktivity. Druhým veľkým spoločenstvom sú živočíšne druhy viazané na lesné spoločenstvo. Tie sezónne schádzajú do intravilánu a využívajú ho ako trofickú bázu i ako migračný koridor.

Z hľadiska avifauny boli v dotknutom území pozorované: sokol myšiar */Falco tinunculus/*, jastrab krahulec */Acipiter nisus/* a orol krikľavý */Aquila pomarina/*, ktorí tu majú svoje lovné teritórium (hlavne nad poľnohospodárskou krajinou).

Z ďalších druhov môžeme spomenúť výskyt hrdličky poľnej */Streptopelia turtur/*, vlhy hájovej */Oriolus oriolus/*, holuba hrivnaka */Columba palumbus/*, škorca lesklého */Sturnus vulgaris/* a ďalšie.

Z hniezdičov tu môžeme pozorovať synantropné druhy ako drozd čierny */Turdus merula/*, slávik červienka */Erithacus rubecula/*, sýkorka veľká */Parus major/*, drozd čvíkotavý */Turdus pilaris/*, stehlík pestrý */Carduelis carduelis/*, oriešok hnedý */Troglodytes troglodytes/*, sýkorka belasá */Parus caeruleus/*, pinka lesná */Fringilla coelebs/*.

Porasty tvoria potravinovú bázu aj pre druhy hniezdiace priamo v budovách a objektoch. Ide o druhy ako: trasochvost biely */Motacilla alba/*, žltouchvost domový */Phoenicurus ochruros/*, vrabec domový */Passer domesticus/*, vrabec poľný */Passer montanus/*, hrdlička záhradná */Streptopelia decaocto/*, lastovička domová */Hirundo rustica/* a dažďovník tmavý */Apus apus/*.

Významné migračné koridory živočíchov

Vodné toky dotknutého územia vtekajúce ako prítok do rieky Svinka (regionálneho hydrického biokoridoru) sú považované za spojnicu a migračnú hydrickú os medzi jednotlivými biotopmi a biocentrami v rámci okolia obce Lipovce, ale aj ako interakcia Braniska, Bachurne a Šarišskej vrchoviny, čo platí najmä pre ichtyofaunu, bezstavovce, vodné živočichy a niektoré druhy avifauny. Podrobnejší opis fauny a flóry v územiach NATURA 2000 je uvedený v kapitole III.1.7.

III.1.7 Chránené územia prírody (NATURA 2000)

Navrhovaná činnosť na hodnotenom území je situovaná v zastavanom území obce na území s prvým stupňom ochrany v zmysle zákona č. 543/2002 Z. Z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon o OPaK"). Nezasahuje do územia s osobitnou územnou ochranou v zmysle § 17 až § 27 zákona o OPaK. Taktiež hodnotené územie **nie je súčasťou jestvujúcich alebo navrhovaných chránených území európskeho významu v sieti NATURA 2000.**

Poznámka: Pasenie oviec bude situované na príľahlých pasienkoch v 1. stupni ochrany v zmysle zákona o OPaK v užívaní navrhovateľa. Denne sa ovce v jarnom a letnom období pasú v dvoch etapách. Na noc budú ovce ustajnené v ovčinoch. V zimnom období budú ovce ustajnené v ovčinoch.

V zmysle celosvetového trendu trvaloudržateľného rozvoja je považovaný chov oviec za aktívny prínos do dynamiky územia a to čo do udržiavania súčasnej krajinnej štruktúry, tvorenú cennou mozaikou lúk a pasienkov a lesných komplexov.

V dotknutom území (mimo zastavaného územia obce) sa nachádza **obsiahly komplex chránených území v zmysle zákona o OPaK aj vyhlásené územia NATURA 2000.** Chránené územia sú uvedené v tabuľkových prehľadoch.

Tab.2: Chránené územia ochrany prírody – vyhlásené v dotknutom území

Okres	Názov územia	Katastrálne územie	Kateg. ochrany	Plocha územia v ha	Rok vyhl./spresnenie	Stupeň ochrany	Predmet ochrany
Prešov	Kamenná Baba	Lačnov, Lipovce	NPR	127,59	1964	5	Geomorfologicky a botanicky vzácné územie s výskytom prealpínskych a dealpínskych druhov rastlín. Má aj krajinársko-estetický význam ako objekt turistického ruchu. Klasické ukážky krasu, výskyt vtáčieho druhu murárik červenokrídly.
	Salvatorské lúky	Šindliar, Lipovce	PR	2,6765	1980	4	Ochrana mokrých lúčnych slatinných rastlinných spoločenstiev s výskytom zriedkavých druhov rastlín na vedeckovýskumné a náučné ciele. Jedno z 2 nálezísk jazyčníka sibírskeho (<i>Lingularia sibirica</i>) v SR okrem údolia Hnilca v Sl. raji

Zdroj: ŠOP SR, ÚPN VÚC Prešovského kraja

NPR Kamenná baba má v zmysle § 17 ods.7 zákona o OPaK ochranné pásmo: „(7) Ak ochranné pásmo prírodnej rezervácie (§ 22) alebo ochranné pásmo národnej prírodnej rezervácie (§ 22 ods. 2) nebolo vyhlásené podľa odseku 3, je ním územie do vzdialenosti 100 m smerom von od jej hranice a platí v ňom **tretí stupeň ochrany** (§ 14).“

Tab.3: Navrhované chránené územia menšieho plošného rozsahu v dotknutom území

Okres	Názov územia	Katastrálne územie	Predpokladaná kategória ochrany	Predpokladaná výmera územia v ha	Predmet ochrany
Prešov	Skaly pri Lipovciach	Lipovce	PR	N	anorganika, ochrana ekosystému
	Panova lúka	Lipovce	CHA	N	ochrana ekosystému, druhová ochrana rastlín

zdroj: ŠOP SR, ÚPN VÚC Prešovského kraja

Tab.4: Prírodné vodopády v dotknutom území

Názov vodopádu	K.ú.	Nadmorská výška (m. n. m)	Výška vodopádu (m)
Chmeľová 1	Lačnov	668	3,5
Chmeľová 2	Lačnov	676	3,03
Chmeľová 3	Lačnov	691	5,6
Chmeľová 4	Lačnov	695	4,2
Chmeľová 5	Lačnov	700	4,4
Voroblik 1	Lačnov	669	3,03
Voroblik 2	Lačnov	673	3,5
Voroblik 3	Lačnov	674	3,05
Voroblik 4	Lačnov	676	3,7
Prvý lačnovský vodopád	Lačnov	691	4
Druhý lačnovský vodopád	Lačnov	686	3

zdroj: ŠOP SR,

Tab.5: Jaskyne v dotknutom území a širšom dotknutom území

Názov jaskyne	Geomorfol. celok	Kataster	Genetický typ	Dĺžka (m)	Nad.výška (m.n.m)
Jaskyňa Panny Orleánskej	Bachureň	Lipovce		4	751
Lipovce1	Bachureň	Lipovce	korózne-kryogénna	7	754
Lipovce2	Bachureň	Lipovce	korózne-kryogénna	6	782
Lipovce4	Bachureň	Lipovce	zlomová	9	779
Zlá diera	Bachureň	Lipovce		450	786
Abry pod Sokolou	Branisko (Smrekovica)	Lipovce		16	640
Abry v Lačnovskom kaňone	Branisko (Smrekovica)	Lipovce	fluviokrasová	25	
Darovaná jaskyňa	Branisko (Smrekovica)	Lačnov	korózna	11	642
Dolmen v Šafranovci	Branisko (Smrekovica)	Šindliar		4	
Excentrická jaskyňa	Branisko (Smrekovica)	Lačnov	korózna	14	634
Chmeľová	Branisko (Smrekovica)	Lačnov	fluviokrasovo-korózna	15	750
Janov bivak	Branisko (Smrekovica)	Lipovce	fluviokrasovo-korózna	7	651
Jaskyňa oproti Abri	Branisko (Smrekovica)	Lipovce	korózne-rútivá	7	727
Jaskyňa pod Ihlou	Branisko (Smrekovica)	Lačnov	korózna	5	716
Jaskyňa pod Lačnovským sedlom	Branisko (Smrekovica)	Lačnov		6	
Jaskyňa s mostom	Branisko (Smrekovica)	Lipovce	zlomovo-rútivá	7	
Jaskyňa 675	Branisko (Smrekovica)	Lačnov	zlomová	10	675
Komín	Branisko (Smrekovica)	Lipovce	fluviokrasová	18	811
Líščia diera	Branisko (Smrekovica)	Lačnov	zlomovo-korózna	5	655
LK5	Branisko (Smrekovica)	Lipovce		5	759
LK6	Branisko (Smrekovica)	Lipovce	fluviokrasovo-korózna	7	742
LK7	Branisko (Smrekovica)	Lipovce	fluviokrasová	6	745
LK8	Branisko (Smrekovica)	Lipovce	korózna	4	740
Nádejná jaskyňa	Branisko (Smrekovica)	Lačnov		6	
Nápisové abri	Branisko (Smrekovica)	Šindliar		4	
Nízka jaskyňa	Branisko (Smrekovica)	Lipovce	zlomovo-korózna	9	690

Okno pod Darovanou	Branisko (Smrekovica)	Lačnov		12	620
Okno pod vyhlídkou	Branisko (Smrekovica)	Lipovce	zlomová	8	766
Okružná jaskyňa	Branisko (Smrekovica)	Lipovce	fluviokrasovo-korózna	12	633
Pravá koľaj	Branisko (Smrekovica)	Lipovce	fluviokrasová	4	650
Puklinová jaskyňa pod Sokolou	Branisko (Smrekovica)	Lipovce		9	638
Salamandra	Branisko (Smrekovica)	Lipovce	korózna	23	687
Skálna brána	Branisko (Smrekovica)	Šindliar		12	
Sokolia jaskyňa	Branisko (Smrekovica)	Lačnov	fluviokrasová	34	654
Trojvetvová jaskyňa	Branisko (Smrekovica)	Lipovce		10	731
Vrátnica	Branisko (Smrekovica)	Lipovce	eróznokryogénna	10	770

Zdroj: ŠOP SR

NATURA 2000

Tab.6: NATURA 2000 - Územia európskeho významu v dotknutom území a širšom dotknutom území

Identifikačný kód	Názov územia	Výmera (ha)	Územne príslušný útvar ŠOP SR
SKUEV0207	Kamenná baba	343,778	RCOP Prešov
SKUEV0320	Šindliar	7,814	RCOP Prešov
SKUEV0321	Salvátorské lúky	2,187	RCOP Prešov

Zdroj: ŠOP SR

Tab.7: Významné mokrade v dotknutom území

Okres	Názov mokrade	Plocha v ha	Názov k.ú.	Kategória
Prešov	Salvátorské lúky	2,6765	Šindliar, Lipovce	N

zdroj: ŠOP SR

Poznámka: N - mokrad' národnej kategórie

Z uvedeného prehľadu chránených území v dotknutom území a širšom dotknutom území vyplýva, že sa tu nachádza sieť významných lokalít z hľadiska ochrany prírody a krajiny s rôznymi stupňami ochrany od 2. cez 3.stupeň až po najvyšší 5. Stupeň ochrany v NPR Kamenná baba (Príloha č. 1A – Širšie vzťahy).

Prehľad územných stupňov ochrany, parcelných čísiel, flóry a fauny na územiach NATURA 2000:

V zmysle výnosu Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu sú to:

250. Kamenná Baba

Identifikačný kód: SKUEV0207

Katastrálne územie: Okres Prešov: Lačnov, Lipovce

Výmera lokality: 339,98 ha

Vymedzenie stupňov územnej ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 2

Katastrálne územie: Lačnov

Parcely: 250-časť, 252-časť, 280/1-časť, 280/2-časť

Katastrálne územie: Lipovce

Parcely: 435, 437, 445/2, 454, 455/1-časť, 455/2-časť, 459-časť, 460-časť, 461/1-časť, 461/2, 463/1, 463/2, 464-časť, 465-časť, 520-časť

Stupeň ochrany: 3

Katastrálne územie: Lačnov

Parcely: 250-časť, 252-časť, 280/1-časť, 280/2-časť

Katastrálne územie: Lipovce

Parcely: 457, 458, 459-časť, 460-časť, 461/1-časť, 462, 464-časť, 465-časť, 466, 467, 468, 511/1, 512/1, 516-časť, 517-časť, 518, 535

Stupeň ochrany: 5

Katastrálne územie: Lačnov

Parcely: 248, 249, 250-časť, 251

Katastrálne územie: Lipovce

Parcely: 455/1-časť, 456/1, 456/2, 456/3, 459-časť, 460-časť, 461/1-časť, 508-časť

Časová doba platnosti podmienok ochrany: od 1.1. do 31.12. každého roka

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Lipovo-javorové sutinové lesy (9180), Pionierske porasty na plytkých karbonátových a bázičných substrátoch zväzu *Alyso-Sedion albi* (6110), Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom podloží (6210), Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8210), Kyslomilné bukové lesy (9110), Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy (91Q0), Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130), Vápnomilné bukové lesy (9150), Nesprístupnené jaskynné útvary (8310), Nížinné a podhorské kosné lúky (6510) a druhov európskeho významu: poniklec slovenský (*Pulsatilla slavnica*), črievičník papučkový (*Cypripedium calceolus*), vlk dravý (*Canis lupus*), vydra riečna (*Lutra lutra*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), netopier brvitý (*Myotis emarginatus*), uchaňa čierna (*Barbastella barbastellus*) a podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*).

269. Salvátorské lúky

Identifikačný kód: SKUEV0321

Katastrálne územie: Okres Prešov: Lipovce, Šindliar

Výmera lokality: 2,68 ha

Vymedzenie stupňa územnej ochrany podľa parciel a katastrálnych území:

Stupeň ochrany: 4

Katastrálne územie: Lipovce

Parcely: 405/1-časť, 405/2-časť, 408-časť

Katastrálne územie: Šindliar

Parcely: 568/1/1, 568/1/2-časť

Časová doba platnosti podmienok ochrany: od 1.1. do 31.12. každého roka

Odôvodnenie návrhu ochrany: Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Lužné víbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0), Slatiny s vysokým obsahom báz (7230), Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa (6430), Bezkolencové lúky (6410) a druhu európskeho významu: jazyčník sibírsky (*Ligularia sibirica*).

V dotknutom území sa nenachádza vyhlásené či navrhované chránené vtáčie územie územie.

Záver: Navrhovaná činnosť nezasahuje ani do jedného z uvedených chránených území v zmysle zákona o OPaK ani do území NATURA 2000. Taktiež nezasahuje do vodopádov, jaskýň a mokradí v dotknutom území.

Pasenie oviec bude situované na prilahlých pasienkoch v 1. stupni ochrany v zmysle zákona o OPaK v užívaní navrhovateľa. Denne sa ovce v jarnom a letnom období pasú v dvoch etapách. Na noc budú ovce ustajnené v ovčinoch. V zimnom období budú ovce ustajnené v ovčinoch.

V zmysle celosvetového trendu trvaloudržateľného rozvoja je považovaný chov oviec za aktívny prínos do dynamiky územia a to čo do udržiavania súčasnej krajinej štruktúry, tvorenú cennou mozaikou lúk a pasienkov a lesných komplexov.

III.1.8 Chránené vodohospodárske oblasti

Ochranu vodných pomerov a vodárenských zdrojov definuje zákon č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení zákona č. 384/2009 Z.z. Nad rámec uvedeného zákona do Registra chránených území (Vodný plán Slovenska, MŽP SR, december 2015) sú zaradené aj územia určené pre ochranu biotopov alebo druhov rastlín a živočíchov, pre ktoré je udržanie alebo zlepšenie stavu vôd dôležitým faktorom ich ochrany. Register chránených území obsahuje:

- Chránené oblasti určené pre odber pitnej vody (ochranné pásma vodárenských zdrojov, povodia vodárenských tokov; chránené vodohospodárske oblasti),
- Chránené oblasti určené pre chov hospodársky významných vodných druhov (v SR neboli zavedené),
- Chránené oblasti určené na rekreáciu vrátane vôd vhodných na kúpanie (vody na rekreáciu nie sú v SR osobitne definované a vymedzené, vymedzené sú vody vhodné na kúpanie),
- Chránené oblasti citlivé na živiny (citlivé oblasti a zraniteľné oblasti),
- Chránené oblasti pre ochranu biotopov alebo živočíšnych a rastlinných druhov, vrátane príslušných území NATURA 2000 vyhlásených podľa smernice 92/43/EHS a smernice 79/409/EHS (Európska sústava chránených území NATURA 2000, Národná sústava chránených území, Osobitný druh chránených území – mokrade).

V dotknutom území sa nenachádzajú chránené oblasti určené pre odber pitnej vody, rovnako sa tu nenachádzajú zdroje podzemných vôd využívaných pre hromadné zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou. Nenachádzajú sa tu ani vody vhodné na kúpanie.

Dotknuté územie je citlivou (citlivou oblasťou sú ustanovené vodné útvary povrchových vôd, ktoré sa nachádzajú na území SR alebo pretekajú jej územím), poľnohospodársky využívané pozemky v dotknutom území nie sú ustanovené za zraniteľnú oblasť. V dotknutom území sa nachádzajú chránené oblasti pre ochranu biotopov alebo živočíšnych a rastlinných druhov, vrátane príslušných území NATURA 2000, a to územia európskeho významu – SKUEV0207 Kamenná baba a SKUEV0321 Salvátorské lúky.

Dotknuté územie sa nachádza vo vymedzenom ochrannom pásme II. stupňa prírodných minerálnych stolových vôd. Lokalita navrhovanej činnosti sa nachádza v severo-východnej časti ochranného pásma na okraji zastavenej časti dotknutého územia. Ochranné pásmo bolo vyhlásené Vyhláškou Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 479/2001 Z. z., ktorou sa vyhlasujú ochranné pásma prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd v Lipovciach. Ochranné pásmo I. stupňa chráni výverovú oblasť, ochranné pásmo II. stupňa chráni akumuláciu oblasť a ochranné pásmo III. stupňa chránilo infiltračnú oblasť a malo dve samostatné časti.

Poznámka: V zmysle § 50 ods. 12 zákona o prírodných liečivých vodách ochranné pásma a ochranné podmienky určené podľa doterajších predpisov sa považujú za ochranné pásma určené podľa tohto zákona. Ochranné pásmo III. stupňa určené podľa doterajších predpisov sa považujú za ochranné pásmo II. stupňa určené podľa tohto zákona.

III.2 Krajina, krajinný obraz, územný systém ekologickej stability

III.2.1 Štruktúra krajiny a krajinný obraz

Lokalita navrhovanej činnosti sa nachádza v zastávanom území obce, na jej severozápadnom okraji, v lesno-lúčno-poľnohospodárskej krajine vrchovinného typu. V dotknutom území prevládajú vrchoviny silne členité až stredne členité.

Súčasná štruktúra krajiny je nasledovná:

Poľnohosp. pôda spolu:	48,98 % z toho
orná pôda:	9,91 %
záhrady:	0,73 %
ovocné sady:	0,07 %
trvalý trávny porast:	38,26 %
Nepoľnohosp. pôda spolu:	51,01 % z toho
lesy:	46,35 %
vodné plochy:	0,41 %
zastavané plochy:	2,27 %
ostatné plochy:	1,97 %

III.2.2 Územný systém ekologickej stability

Nadregionálny ÚSES spracovaný na úrovni Generelu nadregionálneho ÚSES (ďalej len "NÚSES"), schválený uznesením vlády č. 312/1992, ukladá dotknutým rezortom uplatňovať ho pri koncepcnej, plánovacej a rozhodovacej činnosti, ktorá sa dotýka priestorovej organizácie, využívania územia a prírodných zdrojov. Vymedzuje ekologicky najhodnotnejšie priestory

v rozsahu územia SR v mierke 1:200 000 a 1:500000. V dotknutom území a širšom dotknutom území sa **nachádzajú prvky NÚSES**.

Regionálny ÚSES (ďalej len „RÚSES“) rozpracováva a upresňuje NÚSES v administratívnych hraniciach okresu Prešov a vymedzuje regionálne významné prírodné prvky a navrhuje ekostabilizačné opatrenia v štruktúre krajiny. Podľa schváleného RÚSES (ÚPN VÚC PSK) sa v dotknutom území **nachádzajú prvky RÚSES**.

Tab.8: Prehľad prvkov NÚSES a RÚSES v dotknutom a širšom dotknutom území

Okres	Názov	Kategória	Geomorfologická jednotka	Jadro	Charakteristika
Prešov	Branisko (Smrekovica)	NRBc	Branisko	NPR Kamenná baba	Komplex lesov (bučiny, jedľobučiny, vrcholové lesy pod extrémnym klimatickým vplyvom)
	Svinka	RBk	Šarišská vrchovina		aluviálne lúky a zachovalé brehové porasty
	Vtáčia hora	RBc	Šarišská vrchovina		Mozaika lesov, NDV a trávnych porastov

	Bachureň – Vtáčia hora	RBk	Šarišská vrchovina		Terestrický biokoridor
	Vtáčia hora - Dubina	RBk	Šarišská vrchovina		Terestrický biokoridor
	Vtáčia hora - Roháčka	RBk	Šarišská vrchovina		Terestrický biokoridor
Levoča	Branisko (Sľubica)	NRBc	Branisko	NPR Rajtopíky	Komplex lesných porastov (bučiny, jedľobučiny so smrekom vo vrcholových polohách)
	Sľubica - Dreveník	NRBk	Branisko, Hornádska kotlina	NPR Rajtopíky	
	Smrekovica – Strieborná hora	NRBk	Branisko, Levočské vrchy		Komplex lúk, pasienkov a rozptýlenej zelene pôvodnej krajinnej štruktúry
Spišská Nová Ves	Zádielska dolina - Červené skaly	NRBk	Volovské vrchy - Branisko		Komplex lesných porastov (bučiny, jedľobučiny so smrekom vo vrcholových polohách)

Zdroj: SAŽP, ŠOP SR, ÚPN VÚC Prešovského kraja, ÚPN VÚC Košického kraja, R-ÚSES okresu Prešov, R-ÚSES okresu Levoča, R-ÚSES okresu Sabinov, Atlas Krajiny SR

Skratky:

NRBk – nadregionálny biokoridor

RBk – regionálny biokoridor

NRBc – nadregionálne centrum

RBc – regionálne centrum

Z uvedeného prehľadu vyplýva, že dotknuté územie je z hľadiska ÚSES významnou lokalitou. Zodpovedá tomu aj množstvo chránených území a území NATURA 2000, ktoré sú zahrnuté v sieti prvkov ÚSES a tvoria ich jadrá.

Navrhovaná činnosť nebude mať negatívny vplyv na uvedené prvky ÚSES vzhľadom na skutočnosť, že prevažná časť prevádzky je v zastavanom území obce a pasenie oviec v letnom období aktívne podporuje dynamiku územia a má tu svoje historické odôvodnenie.

III.2.3 Scenéria

Lokalita navrhovanej činnosti a navrhovaná činnosť je súčasťou jestvujúceho areálu hospodárskeho dvora, kde sa nachádza komplex hospodárskych budov podobného charakteru ako objekty navrhovanej činnosti.

Vzhľadom na charakter a umiestnenie navrhovanej činnosti, technické a technologické parametre navrhovaná činnosť nezasahuje do jestvujúcej scenérie. Pohľady sa nachádzajú v prílohe č. 5)

III.3 Obyvateľstvo, jeho aktivity, infraštruktúra, kultúrno-historické hodnoty územia

III.3.1 Počet a veková štruktúra obyvateľstva

V roku 2016 počet obyvateľov v obci Lipovce bol 517, z toho muži 262 a ženy 255. Zo zastúpenia vekových skupín (predproduktívny vek – počet 69, produktívny vek – počet 360 a poproduktívny vek – počet 88) a na základe hodnoty indexu starnutia populácie (78,41) v r. 2016 možno hodnotiť populáciu ako regresívnu.

Podľa národnostnej štruktúry má v dotknutom území najväčšie zastúpenie slovenská (99,41%), česká (0,19%), rusínska (0,19%) a ostatné (0,19%) národnosti.

III.3.2 Sídla

V Prešovskom kraji je 23 miest z toho v okrese Prešov sú 2. Sú rôznorodé z hľadiska veľkosti, významu a rozvojového potenciálu. Mesto Prešov má ťažiskové postavenie ako centrum osídlenia so sústredením obyvateľstva a ekonomických aktivít a ťažiska osídlenia a svojím významom presahujúce hranice Slovenska. Mesto Prešov je sídlom mestských, okresných a krajských úradov. Je administratívnym, hospodárskym, kultúrnym a spoločenským centrom Šarišského regiónu.

Obec Lipovce leží v Lipoveckom údolí na rozhraní dvoch pohorí - Braniska a Bachurne. Poloha obce je v doline potoka Lipovec, ktorý je prirodzenou hranicou Šarišskej vrchoviny a Braniska. Obec sa radí medzi typické podhorské obce so zameraním na poľnohospodárstvo, so zvýšeným chovom dobytka, oviec a ťažbou dreva. Rozloha dotknutého územia predstavuje 2,4% z celkovej plochy okresu Prešov. Počet obyvateľov predstavuje 0,3% z celkového počtu obyvateľov okresu Prešov.

III.3.3 Ekonomické aktivity, občianske vybavenie, rekreácia

III.3.3.1 Ekonomické aktivity a zamestnanosť

Na území obce Lipovce sa nachádza významná výrobná resp priemyselná aktivita celoslovenského významu – priemyselný závod Minerálne vody, a.s. Prešov – Závod Salvator Lipovce. V závode Salvator Lipovce sa zachytáva a plní prírodná, slabo mineralizovaná, hydrogénuhličitanová, vápenato-horečnatá, sírna kyselka, so zvýšeným obsahom vápnika, sodíka a horčička (najvyšší obsah horčička zo slovenských minerálnych vôd).

Tiež sa tu nachádza niekoľko malých prevádzok (firiem) v oblasti služieb (remeselnícke práce, potravinárske a obchodné prevádzky). V dotknutom území v hospodárskom dvore spoločnosť Sejlan s.r.o. (sídlo v Bertotovciach) vykonáva svoju činnosť zameranú na živočíšnu (chov mliečnych jahniat, produkcia surového ovčieho mlieka, ovčieho hrudkového syra a vlny) i rastlinnú výrobu (produkcia obilnín, olejní a krmovín). V lesnom hospodárstve tu pôsobí Pozemkové spoločenstvo Bachureň Lipovce.

III.3.3.2 Občianske vybavenie

V obci Lipovce je vybudovaná len obmedzená základná občianska vybavenosť. Vyššiu občiansku vybavenosť poskytujú susedné obce a hlavne okresné mesto Prešov. Mesto Prešov je sídlom mestských, okresných a krajských úradov. Je administratívnym, hospodárskym, kultúrnym a spoločenským centrom Šarišského regiónu. Predstavuje centrum nadregionálneho významu s kompletnou základnou, vyššou i špecifickou vybavenosťou, ktorá zodpovedá jeho postaveniu v rámci hierarchie sídelnej štruktúry SR

Vzdelávanie je v obci Lipovce zastúpené materskou školou a základnou školou v zriaďovateľskej pôsobnosti obce.

Zdravotná starostlivosť v obci nie je zabezpečená, základnú (primárnu) zdravotnú starostlivosť poskytujú susedné obce a vyššiu (sekundárnu) zdravotnú starostlivosť poskytujú pracoviská Fakultnej nemocnice J. A. Raymana v Prešove ako aj sieť súkromných odborných ambulancií.

Z kultúrnych zariadení v obci môžeme spomenúť obecnú knižnicu a pamätnú izbu slovenského národného buditeľa Jána Andraščíka – rodáka obce Lipovce. V obci pôsobí folklórna skupina Bučianka – 12 členný súbor s vlastnou tvorbou obohatenou kultúrnym dedičstvom obce Lipovce.

III.3.3.3 Rekreačia a šport

Dotknuté územie je mimoriadne bohaté na prírodné krásy a zaraďuje sa medzi najkrajšie a najzaujímavejšie časti východného Slovenska. Poskytuje široké možnosti víkendovej i pobytovej rekreácie. Okolie poskytuje široké možnosti hlavne turistiky (turisticky značené chodníky) i návštevu kultúrnych pamiatok:

Národná prírodná rezervácia Kamenná baba jedinečný vápencovo-dolomitový kaňon Lačnovského potoka v pohorí Branisko pri Lipovciach, dominujú mu skalné útvary Mojžišov stĺp, Kamenná baba, Komín a Vrátnica, ide o veľmi pôsobivú krajinu so vzácnou kvetenou

Salvátorské lúky sú prírodnou rezerváciou, ktorú tvorí pásмо mokrých lúk a krovín v okolí

minerálnych prameňov Salvátor v Lipovciach

Lipovský hrad - ako kráľovský hrad bol postavený začiatkom 13. storočia, zbúraný bol koncom kuruckých vojen v r. 1591

Lačnov

v r. 1996 bol Lačnov zapísaný do zoznamu pamiatkových zón Slovenskej republiky s 5 národnými kultúrnymi pamiatkami, jednou z nich je aj miestny kostol – národná kultúrna pamiatka – Chrám svätého Michala archanjela bol vysvätený v r. 1907

Obec Lipovce spadá do rekreačného krajinného celku (RKC) Bachureň – Branisko, vymedzeného rovnomennými pohoriami a vytvára dobré podmienky pre letnú a zimnú turistiku a lyžovanie. Vhodným zázemím sú podhorské obce vhodné na chalupárske využitie, vrátane rázovitej obce Lačnov, ktorá je vyhlásená za pamiatkovú zónu. RKC Bachureň - Branisko je členený na viaceré rekreačné priestory. Najvýznamnejším z hľadiska dostupnosti pre obyvateľov i turistických návštevníkov obce Lipovce je rekreačný priestor regionálneho významu Lipovce – Šindliar. Ide o horský rekreačný priestor, ktorý je vhodný pre rekreáciu, turistiku a zimné športy.

Nachádza sa tu niekoľko ubytovacích zariadení poskytujúcich širokú paletu služieb hlavne pre pobytovú rekreáciu – horské hotely a chaty a tiež je dostupné ubytovanie na súkromí.

III.3.4 Technická infraštruktúra a doprava

III.3.4.1 Zásobovanie elektrickou energiou

Obec Lipovce je zásobovaná elektrickou energiou z elektrickej stanice ES Prešov 1 s inštalovaným výkonom 40+2x25 MVA a ES Prešov 2 s inštalovaným výkonom 40+25 MVA. Prevádzku energetických zariadení v obci zabezpečuje Východoslovenská energetika, a.s. Košice. Rozvod 22 kV je väčšinou káblový ukončený murovanými alebo stožiarovými transformačnými stanicami.

Lokalita navrhovanej činnosti je zásobovaná elektrickou energiou v rámci rozvodnej siete obce.

III.3.4.2 Zásobovanie plynom

Obec Lipovce je plne plynofikovaná, je zásobovaná zemným plynom naftovým z rozvodnej STL alebo NTL siete. Zdrojom plynu pre obec Lipovce je VTL DN 300/200 PN 4,0 MPa Drienovská Nová Ves – Ľubovec – Klenov – Hrabkov – Ovčie – Fričovce s regulačnou stanicou plynu VTL/STL 10 000 m³/h.

Lokalita navrhovanej činnosti je napojená v rámci rozvodnej siete plynu v obci.

Zásobovanie vodou a kanalizácia

Zásobovanie vodou

Zásobovanie pitnou vodou dotknutého územia ako aj lokality navrhovanej činnosti je zabezpečené z obecného (verejného) vodovodu. Vzhľadom na to, že zdroje vody pre tento vodovod sú mimo dotknutého územia, realizáciou navrhovanej činnosti tieto nebudú dotknuté.

Kanalizácia

Obec Lipovce má vybudovanú verejnú kanalizáciu, ktorá je súčasťou skupinovej kanalizácie obcí Široké, Fričovce, Šindliar a Lipovce so spoločnou ČOV v obci Fričovce.

V lokalite navrhovanej činnosti je vybudovaná kanalizácia s vyústením do verejnej kanalizácie obce.

III.3.4.3 Doprava

Cestná doprava

Najvýznamnejšou cestnou komunikáciou v širšom okolí dotknutého územia zámeru je trasa diaľnice D1, prechádzajúca južne od obce Lipovce. V severo-južnom smere zastavaným územím obce prechádza štátna cesta č. III/018188 v trase Fričovce – Šindliar – Lipovce – osada Lačnov miestneho až regionálneho významu. Cestnú sieť dopĺňa sieť miestnych a účelových komunikácií.

Autobusová doprava

Autobusovú dopravu zabezpečuje SAD resp. súkromní prepravcovia na pravidelných linkách.

Železničná doprava

Dotknutým územím neprechádza železničná trať. Najbližšie železničné stanice sa nachádzajú v meste Prešov (železničné trate č. 188 Kysak – Plaveč a č. 193 Prešov – Strážske) a v meste Krompachy (železničná trať č. 180 Žilina – Košice), najbližšia železničná zastávka sa nachádza v obci Richnava (železničná trať č. 180 Žilina – Košice).

III.3.4.4 Zásobovanie teplom

Zásobovanie teplom bytovo-komunálnej sféry (bytovej výstavby, občianskej výstavby) je riešené individuálne s lokálnymi resp. domovými kotolňami.

Lokalita navrhovanej činnosti je vykurovaná v rámci hospodárskeho dvora.

III.3.5 Kultúrne–historické hodnoty územia

V obci Lipovce sa nachádzajú kultúrne-historických pamiatok zapísané v Ústrednom zozname pamiatkového fondu v registri nehnuteľných kultúrnych pamiatok a tvorí ich niekoľko kostolov, významných historických budov a súsoší:

v strede obce – rímskokatolícky kostol sv. Juraja

v obci – ľudový dom na parcele č. 244, 245

na budove ZŠ – pamätná tabuľa Jána Andraščíka

v budove OcÚ – plastika – busta Jána Andraščíka

v Lačnove – gréckokatolícky kostol sv. Michala Archanjela

v Lačnove – na parcele č. 3/1-3/4 dom ľudový murovaný, usadlosť

v Lačnove – na parcele č. 35/1, 35/2 ľudový dom drevený

v Lačnove – na parcele č. 17 dom ľudový drevený

v Lačnove – na parcele č. 11/1, 10, 8/1 dom ľudový murovaný, usadlosť

Na území obce Lipovce sa nachádza archeologická lokalita evidovaná Archeologickým ústavom Slovenskej akadémie vied v Nitre:

Lokalita: A 1

Druh: Hrádok

Poloha k obci: juhozápadne
Miestny názov: Hrad Varhoška
Pamiatka z obdobia: stredovek

Táto archeologická lokalita na kopci Zámčisko na kóte 681 m.n.m., ktorá bola vyhlásená dňa 1. 6. 1984, sa nachádza na parcele č. 1615/16 v západnej časti obce a nebola doteraz skúmaná (Archeologický ústav Slovenskej akadémie vied v Nitre, pracovisko Sp. Nová Ves, 1999).

Lokalita navrhovanej činnosti sa nachádza mimo lokalít významných kultúrno-historické pamiatok ako aj mimo uvedenej archeologickej lokality.

III.4 Súčasný stav kvality životného prostredia, vrátane zdravia

III.4.1 Znečistenie ovzdušia

Emisie základných znečisťujúcich látok, zaznamenávali v poslednom desaťročí postupný pokles. Príčinou uvedeného trendu je predovšetkým pokles priemyselnej výroby a spotreby energie, sprievodnými faktormi sú prijatie novej environmentálnej legislatívy na úseku ochrany ovzdušia, nahrádzanie menej ušľachtilých palív (hnedé uhlie, vykurovací olej) zemným plynom, povinné opatrenia pre všetky nové aj importované staršie osobné motorové vozidlá a používanie bezolovnatého benzínu. Síce významne poklesla úroveň klasického znečisťovania ovzdušia (spaľovacie procesy, priemysel), naopak nastal nárast automobilového znečisťovania ovzdušia a s tým súvisiace koncentrácie prízemného ozónu.

Tab.9: Množstvo emisií zo stacionárnych zdrojov v okrese Prešov v tonách

Rok	TZL	SO ₂	NO _x	CO
2010	463	60	292	893
2011	494	56	283	897
2012	494	56	272	870
2013	501	49	273	829
2014	484	37	251	727

Zdroj: SHMÚ Bratislava

Lokálne znečistenie ovzdušia je výsledkom emisií príspevku emisií z mobilných zdrojov reprezentovaných predovšetkým automobilovou dopravou. Negatívny príspevok automobilovej dopravy v širšom okolí je daný vysokou frekvenciou dopravy na diaľnici D1. Cestná doprava sa podieľa relatívne v menšom meradle na emisiách SO₂ a pevných častíc, produkuje predovšetkým emisie NO_x, CO a prchavých organických látok. Vplyv emisií z mobilných zdrojov znečistenia na celkovom imisnom zaťažení dotknutého územia je v dôsledku nízkej intenzity dopravy, nevýrazný a bezprostredne závisí predovšetkým od intenzity dopravy na štátnej ceste č. III/018188, ktorá vedie zastavaným územím obce Lipovce.

V širšom okolí dotknutého územia sa nenachádzajú významnejšie zdroje znečisťovania ovzdušia.

Na základe hodnotenia výsledkov z roku 2014 a v súlade s § 9 ods. 3 zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší v znení neskorších predpisov a prílohy č. 17 vyhlášky č. 360/2010 Z. z. o kvalite ovzdušia bol Prešovský kraj aj v roku 2015 zaradený medzi aglomerácie a zóny pre účel hodnotenia kvality ovzdušia, a to zóny pre oxid siričitý, oxid dusičitý a oxidy dusíka, častice PM₁₀, častice PM_{2,5}, benzén a oxid uhoľnatý. V rámci SR je Prešovský

kraj zaradený do zóny Slovensko pre arzén, kadmium, nikel, olovo, polycyklické aromatické uhľovodíky, ortuť a ozón.

V roku 2015 pokračovala tendencia poklesu znečistenia časticami PM₁₀ v celej zóne. Prekročenie limitnej hodnoty sa nevyskytlo na žiadnej stanici. Úroveň PM_{2,5} sa na všetkých staniách pohybovala pod cieľovou hodnotou 25 µg.m⁻³. Priemerná ročná koncentrácia NO₂ bola prekročená len na stanici Prešov – arm. gen. L. Svobodu (42 µg.m⁻³). Ostatné znečisťujúce látky neprekročili limitné hodnoty. V roku 2015 nebol prekročený informačný prah a ani výstražný prah pre ozón na žiadnej stanici v zóne Slovensko.

Dotknuté územie nie je zaradené do žiadnej oblasti riadenej kvality ovzdušia.

III.4.2 Znečistenie vôd

III.4.2.1 Povrchové vody

Z hľadiska hydrogeografických charakteristík dotknuté územie patrí k úmoriu Čierneho mora, do čiastkového povodia Hornádu (číslo hydrologického poradia 4-32), základného povodia Hornádu od Hnilca po Torysu (číslo hydrologického poradia 4-32-03). Riečnu kostru dotknutého územia tvoria ľavostranné prítoky toku Svinka – Lačnovský potok, Kamenný potok, Lipovec, Kopytovský potok, Lazný potok a Štefanovský potok. Riečnu sieť dotknutého územia dotvára aj niekoľko bezmenných potokov.

V rámci dotknutého územia sa kvalita povrchových vôd v tokoch v rámci celoslovenského monitoringu nesleduje. Obec Lipovce má vybudovanú verejnú kanalizáciu s odvádzaním odpadových vôd do ČOV Fričovce. Vzhľadom na uvedené sa nepredpokladá znečistenie povrchových vôd splaškovými vodami. Istá miera znečistenia povrchových vôd môže pochádzať z plošného znečistenia z poľnohospodárstva. Najvýznamnejším dopadom je znečistenie živinami (N a P) – eutrofizácia vôd.

Hodnotenie stavu povrchových vôd sa vykonáva v zmysle § 4 zákona NR SR č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení zákona NR SR č. 384/2009 Z. z. a je založené na hodnotení ich ekologického stavu, resp. ekologického potenciálu a chemického stavu. V širšom okolí dotknutého územia na základe hodnotenia chemického stavu boli klasifikované útvary povrchových vôd (Kopytovský potok) dosahujúce dobrý chemický stav. Hodnotením ekologického stavu boli v širšom okolí dotknutého územia identifikované útvary povrchových vôd (Kopytovský potok) dosahujúce veľmi dobrý ekologický stav (1. trieda).

III.4.2.2 Podzemné vody

Kvalita podzemných vôd v dotknutom území sa sleduje v 2 útvaroch podzemných vôd v predkvartérnych horninách. Limitné hodnoty v r. 2015 boli prekročené v oboch útvaroch podzemných vôd v ukazovateľoch obsahu kyslíka.

Hodnotenie stavu podzemných vôd sa vykonáva v zmysle § 4 zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách v znení zákona NR SR č. 384/2009 Z. z. a je založené na hodnotení ich chemického a kvantitatívneho stavu. V dotknutom území na základe hodnotenia boli predkvartérne útvary podzemných vôd identifikované v dobrom chemickom a kvantitatívnom stave.

Znečistenie podzemných vôd odráža predovšetkým antropogénne vplyvy - priemyselnú, poľnohospodársku činnosť.

III.4.3 Kontaminácia pôd a horninového prostredia

V prípade plošnej kontaminácie pôd pokrývajú prevažne dotknuté územie v súlade s rozhodnutím Ministerstva Pôdohospodárstva SR č. 531/1994-540 pôdy nekontaminované (resp. mierne kontaminované pôdy) kde geogénne podmienený obsah niektorých rizikových prvkov (Ba, Cr, Mo, Ni, V) dosahuje limitné hodnoty A. Bodová kontaminácia pôd v dotknutom území nebola preukázaná.

Na základe spracovaných odvodených máp radónového rizika (URANPRESS, Spišská Nová Ves, 1992) v dotknuté územie spadá do oblasti so stredným radónovým rizikom (vrátane lokality navrhovanej činnosti).

III.4.4 Odpadové hospodárstvo

V obci Lipovce podľa údajov RISO (Regionálny informačný systém o odpadoch) v roku 2013 vzniklo 77,3 t odpadov, z toho komunálny odpad ostatný predstavuje 67,29 t, priemyselný odpad ostatný 8,5 t, komunálny odpad nebezpečný 0,41 t a priemyselný odpad nebezpečný 1,1 t.

Nakladanie s komunálnym odpadom v obci Lipovce sa realizuje v súlade so všeobecným záväzným nariadením (VZN) obce, ktoré bolo schválené obecným zastupiteľstvom – VZN č. 7/2016 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, schválené uznesením č. 11/4 – 12/2016 zo dňa 09.12.2016. Základným schváleným dokumentom pre riadenie a koncepciu odpadového hospodárstva je platný Program odpadového hospodárstva.

Obec má zavedený triedený zber odpadov pre komodity – papier, plasty a sklo. Odpady a druhotne využiteľné odpady vyzbierané sú zhodnocované alebo zneškodňované u konečných zneškodňovateľov alebo zhodnocovateľov druhotne využiteľných odpadov v príslúchajúcich zariadeniach na základe obchodných zmlúv uzavretých medzi obcou a príslušnými spracovateľskými spoločnosťami.

V dotknutom území sa nenachádza skládka odpadov ani spaľovňa odpadov. Najbližšia skládka odpadov je na k. ú. obce Svinia a spaľovňa nebezpečného odpadu v meste Prešov.

III.4.5 Zdravotné aspekty

Zdravotný stav obyvateľstva odráža pôsobenie niekoľkých faktorov – ekonomická a sociálna situácia, výživové návyky, životný štýl, úroveň zdravotníckej starostlivosti, ako aj životné prostredie. V podmienkach súčasných hospodársky rozvinutých krajín sa na tvorbe zdravia a jeho potenciálu podieľajú jednotlivé faktory nasledovne:

- spôsob života 40 – 50%
- životné a pracovné prostredie 20 – 30%
- genetické faktory 10 – 20%
- zdravotníctvo 10 – 20%

Vplyv znečisteného životného prostredia na zdravie ľudí nie je doteraz celkom preskúmaný, resp. sa v územnom priemete obťažne hodnotí. Odzrkadľuje sa však napr. i v nasledovných ukazovateľoch zdravotného stavu obyvateľstva:

- stredná dĺžka života pri narodení, tzv. nádej na dožitie je základným ukazovateľom úrovne životných podmienok obyvateľstva a úmrtnostných pomerov. Predstavuje priemerný počet rokov

života novorodenca, ktorý môže dosiahnuť pri rešpektovaní špecifickej úmrtnosti v danom období – v okrese Prešov bola v roku 2014 u žien 80,57 rokov a u mužov 72,98 rokov, čo je viac ako bol celoslovenský priemer (ženy – 76,79 a muži 72,50).

- celková úmrtnosť (mortalita), patrí k základným charakteristikám zdravotného stavu obyvateľstva, odrážajúcich ekonomické, kultúrne, životné a pracovné podmienky obyvateľstva, a je závislá aj od vekovej štruktúry obyvateľstva. V okrese Prešov sa hodnoty mortality (7,91 – 8,18^{0/00}) pohybujú pod krajským (8,33 – 8,38^{0/00}) i celoslovenským priemerom (9,58 – 9,86^{0/00}). V celoslovenskom meradle pretrvávajú nepriaznivá vysoká úmrtnosť obyvateľstva v produktívnom veku. Zvýšená je úmrtnosť najmä u mužov v produktívnom veku, čo môže byť spôsobené všeobecne zhoršenými životnými a hlavne pracovnými podmienkami. Podiel jednotlivých úmrtí v okrese Prešov sa nevymyká z celoslovenského trendu. Hlavnými príčinami smrti sú kardiovaskulárne a nádorové ochorenia,
- štruktúra príčin smrti, v úmrtnosti podľa príčin smrti, podobne ako v SR, tak aj v obci dominuje úmrtnosť na ochorenia obehovej sústavy, predovšetkým na ischemické choroby srdca. Dominantná je aj úmrtnosť na nádorové ochorenia. Zaznamenávaný je aj trvalý vzostup výskytu nádorových ochorení v nižších vekových skupinách.
- počet kardiovaskulárnych, onkologických a alergických ochorení, z hľadiska chorobnosti obyvateľstva v celosvetovom meradle zaujímajú srdcovo cievne ochorenia vedúce miesto so stúpajúcim trendom. Zaznamenávaný je aj trvalý vzostup výskytu nádorových ochorení a to aj v nižších vekových skupinách. V poslednom období je zaznamenaný nárast alergií, najmä alergickej rinitídy sezónnej i celoročnej, bronchiálnej astmy, ale aj dermo respiračného syndrómu a potravinovej alergie.

IV. ZÁKLADNÉ ÚDAJE O PREDPOKLADANÝCH VPLYVOCH ČINNOSTI NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE, VRÁTANE ZDRAVIA A O MOŽNOSTIACH OPATRENÍ NA ICH ZMIERNENIE

IV.1 Požiadavky na vstupy

IV.1.1 Doprava

Navrhovaná činnosť **nevyžaduje** riešenie nových dopravných systémov, ani prípojky na existujúce dopravné systémy. Lokalita navrhovanej činnosti je dopravne napojená na jestvujúci dopravný systém v rámci obce. Existujúce príjazdová (výjazdová) komunikácie do areálu hospodárskeho dvora ostávajú bezo zmien. V severo-južnom smere zastavaným územím obce prechádza štátna cesta č. III/018188 v trase Fričovce – Šindliar – Lipovce – osada Lačnov, po ktorej bude zabezpečená doprava týkajúca sa rekonštrukcie ovčína č. 2 aj prevádzky navrhovanej činnosti, ktorej sa týka vývoz hnoja z oboch ovčínov a doprava súvisiaca so zabezpečením účelu navrhovanej činnosti.

Počas rekonštrukcie ovčína č. 2 dôjde k miernemu navýšeniu dopravy z dôvodu prísunu materiálu na rekonštrukciu, ktoré bude dočasné s minimálnym krátkodobým vplyvom na jestvujúcu zaťaženosť komunikácie.

Odstraňovanie maštalného hnoja sa bude vykonávať 2 krát ročne s priamo nadväzujúcim naložením na nákladné automobily alebo traktory s odvozom hnoja na hnojisko v obci Bertotovce na tamojší hospodársky dvor vo vlastníctve navrhovateľa, kde v zmysle plánu

hnojenia bude tento hnoj použitý na jednotlivé pozemky poľnohospodárskej výroby v k. ú. obce Bertotovce. Odvoz bude krátkodobý (2 x ročne) s minimálnym krátkodobým vplyvom na jestvujúcu zaťaženosť komunikácie.

IV.1.2 Zásobovanie vodou

Zásobovanie vodou rekonštruovaných objektov ovčínov bude z existujúceho rozvodu vody na hospodárskom dvore. Prívod vody do ustajňovacieho priestoru bude potrubím napojeným na existujúci vodovod.

Denná potreba vody na napájanie 1 ovce je 8 l o teplote 10 -12 °C.

Ročná potreba vody na napájanie:

ovčín č.1

440 ks x 8 l/ks/deň x 365 dní.....1284,8 m³/rok

ovčín č.2

440 ks x 8 l/ks/deň x 365 dní.....1284,8 m³/rok

Celková ročná potreba vody na napájanie oviec bude..... 2569,6,0 m³/obd..

IV.1.3 Zásobovanie elektrickou energiou

Projekt rieši umelé osvetlenie a vnútorné silnoprúdové rozvody v ustajňovacom priestore, v skladoch a v manipulačnej miestnosti. Ďalej rieši ochranné pospájanie v ustajňovacom priestore. Zároveň rieši zostavu rozvodnice ITR pre napojenie vyhrievaných napájačiek, zostavu typovej zásuvkovej rozvodnice RZ, zostavu rozvádzača HR a jeho napojenie z novo navrhovanej prípojčkovej istiacej skrine SPP2.

Predpokladaná ročná spotreba = $P_s \times \text{hod}/\text{rok} = 9,3 \times 1095 = 10183,5 \text{ kWh} = 10,1 \text{ MWh}/\text{rok}$

IV.1.4 Zásobovanie zemným plynom, teplom, telekomunikačné rozvody

Objekt navrhovanej činnosti nie je potrebné zásobovať plynom ani novými telekomunikačnými rozvodmi.

IV.1.5 Záber pôdy

Lokalita navrhovanej činnosti nebude vyžadovať záber poľnohospodárskej pôdy.

IV.2 Údaje o výstupoch

IV.2.1 Odpadové vody a odkanalizovanie

Počas rekonštrukcie ovčína č.2 môže dôjsť k úniku pohonných hmôt, olejov, látok súvisiacich s technológiou výstavby objektov. Následne môže dôjsť ku kontaminácii prostredia a prípadne môže nastať znečistenie vôd. Pravdepodobnosť vzniku takejto situácie je nutné eliminovať dodržiavaním protihavarijných opatrení.

Počas prevádzky navrhovanej činnosti nebudú vznikať odpadové vody. Denná produkcia pevných výkalov je cca 0,8 - 1,5 kg a produkovaný moč bude vsiaknutý do podstielkovej slamy. Plochy plochého ležoviska t.j. plochy pre manipuláciu s hnojom sú a budú izolované proti priesakom.

IV.2.2 Odpady

Produkcii odpadov navrhovanej činnosti môžeme rozdeliť podľa časového obdobia ich vzniku:

- odpady vzniknuté pri rekonštrukcii ovčína č. 2
- odpady z prevádzky navrhovanej činnosti
- odpady, ktoré by mohli vzniknúť pri prípadnej havárii

Vo fáze rekonštrukcie ovčína č. 2 bude vznikať stavebný odpad z búracích prác. Vzniknutý odpad inertného charakteru bez obsahu nebezpečných látok (zmes betónu, tehál, keramiky, káble, železo, oceľ, drevo, vyťažená hlušina, zemina a kamene, izolačné materiály, zmes stavebných a demolačných odpadov a pod.) bude likvidovaná stavebnou firmou prevádzajúcou stavebné práce.

Odpady, ktoré budú vznikať pri rekonštrukcii ovčína č. 2 v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z.z. ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov:

Skupina odpadov: 15-ODPADOVÉ OBALY, ABSORBENTY, HANDRY NA ČISTENIE, FILTRAČNÝ MATERIÁL A OCHRANNÉ ODDEVY INAK NEŠPECIFIKOVANÉ

Podskupina odpadov: 15 01 - OBALY VRÁTANE ODPADOVÝCH OBALOV Z TRIEDENÉHO ZBERU KOMUNÁLNYCH ODPADOV

Názov odpadu :	Katalógové číslo:	Kategória:
----------------	-------------------	------------

Obaly z papiera a lepenky	15 01 01	O
---------------------------	----------	---

Obaly z plastov	15 01 02	O
-----------------	----------	---

Obaly z kovu	15 01 04	O
--------------	----------	---

Skupina odpadov: 17-STAVEBNÉ ODPADY VRÁTANE VÝKOPOVEJ ZEMINY

Podskupina odpadov: 17 01 – BETÓN, TEHLÝ, OBKLADOVÝ MATERIÁL A

Zmes betónu, tehál, obkladačiek,

dlaždíc, keramiky

(iné ako uvedené v 017 01 06)	17 01 07	O
-------------------------------	----------	---

Podskupina odpadov: 17 02 - DREVO, SKLO A PLASTY

Drevo	17 02 01	O
-------	----------	---

Podskupina odpadov: 17 04 - KOVY VRÁTANE ICH ZLIATIN

Železo, oceľ	17 04 05	O
--------------	----------	---

Káble (iné ako uvedené v 17 04 10)	17 04 11	O
------------------------------------	----------	---

Podskupina odpadov: 17 05 – ZEMINA VRÁTANE VÝKOPOVEJ ZEMINY Z KONTAMINOVANÝCH PLOCH, KAMENIVO A MATERIÁL Z BAGROVÍSK

Zemina a kamene	17 05 04	O
-----------------	----------	---

Vykopaná zemina	17 05 06	O
-----------------	----------	---

Podskupina odpadov: 17 06 – IZOLAČNÉ MATERIÁLY A STAVEBNÉ MATAERIÁLY OBSAHUJÚCE AZBEST

Izolačné materiály iné ako uvedené v 17 06 01 a 17 06 03	17 06 04	O
--	----------	---

Podskupina odpadov: 17 09 – INÉ ODPADY ZO STAVIEB A DEMOLÁCIÍ

Zmiešané odpady zo stavieb a demolácií	17 09 04	O
--	----------	---

Skupina odpadov: 20 KOMUNÁLNE ODPADY

Podskupina odpadov: 20 03 – INÉ KOMUNÁLNE ODPADY

zmesový komunálny odpad	20 03 01	O
-------------------------	----------	---

Odpady, ktoré budú vznikať pri prevádzke navrhovanej činnosti:

Keďže v zmysle §1 ods. 2 písm. a) zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch (ďalej len „zákon o odpadoch“) sa tento nevzťahuje na hnoj, slamu alebo iný prírodný poľnohospodársky materiál alebo lesnícky materiál, ktorý nevykazuje nebezpečné vlastnosti a používa sa v poľnohospodárstve, lesníctve alebo na získanie energie z tohto materiálu procesmi alebo spôsobmi, ktoré nepoškodzujú životné prostredie ani neohrozujú zdravie ľudí, môžeme konštatovať, že počas prevádzky navrhovanej činnosti budú vznikať odpady typické pre poľnohospodárske podniky ako odpady z krmív, odpady z liečiv, žiarivky a pod.

Nebezpečné odpady budú odovzdávané v zmysle zmluvy č.65/2009 o ekologicky nezávadnom zneškodnení odpadov, ktorú má navrhovateľ uzavretú na dobu neurčitú so spoločnosťou FECUPRAL, spol. s r. o., Prešov.

Pre nakladanie s nebezpečnými odpadmi si musí prevádzkovateľ opatriť súhlas podľa zákona o odpadoch a ak produkcia presiahne 100 t ročne táto činnosť podlieha posudzovaniu podľa zákona.

Predpokladané druhy odpadov v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z. z. ktorou sa ustanovuje Katalóg odpadov:

Názov odpadu :	Katalógové číslo:	Kategória:
Odpadové plasty	02 01 04	O
Obaly z papiera a lepenky	15 01 01	O
Odpady na ich zber a zhromažďovanie	18 02 03	O
nie sú kladené nároky z hľadiska		
prevencie nákazy		
Nepoužitá liečivá	18 02 08	O
Žiarivky	20 01 21	O

V priebehu roka dochádza k úhynu zvierat, v tomto prípade možno uvažovať o pomerne malom percente úhynu. S týmto materiálom je nutné zaobchádzať v súlade so zákonom č.488/2002 Z. z. a o zmene niektorých súvisiacich zákonov v znení neskorších predpisov. Dočasné uskladnenie pred likvidáciou odbornou firmou bude v kafilérnom boxe. Navrhovateľ má uzavretú zmluvu na dobu neurčitú o odvoze a neškodnom odstránení živočíšnych vedľajších produktov č. 311 00 804 so spoločnosťou VAS-ADOVA, s.r.o., Žilina.

V rámci stavebných úprav by mohlo v prípade havarijnej situácie dôjsť ku vzniku odpadu napr. úniku palív či olejov z mechanizačných prostriedkov pri ich poruchách alebo haváriách, pri požiari objektu. Mohol by tak vznikať N odpad zo skupiny odpadu 13 01 odpadové hydraulické oleje a 13 02 odpadové motorové, prevodové a mazacie oleje, prípadne N odpad zeminy znečistenej ropnými látkami 17 05 03 – Zemina a kamene obsahujúce nebezpečné látky. Tieto druhy odpadov je potrebné likvidovať podľa príslušných ustanovení zákona o odpadoch v nadväznosti na ochranu vôd pred znečistením ropnými látkami. Predovšetkým je treba únikom týchto látok predchádzať a to dobrým technickým stavom mechanizácie a dodržovaním dopravných predpisov. V prípade požiaru by najväčší objem odpadu tvoril O odpad - stavebná suť 17 09 04 – zmiešané odpady zo stavieb a demolácií neuvedené pod číslom 17 09 01, 17 09 02 a 17 09 03.

V prípade likvidácie zvierat z dôvodu nákazy chovu nebezpečnou chorobou, musí byť postupované v súlade so zákonom o veterinárnej ochrane.

IV.2.3 Znečistenie ovzdušia, zdroje hluku, vibrácií, žiarenia a vyvolané investície

IV.2.3.1 Znečistenie ovzdušia

Rekonštrukcia ovčína č.2 môže byť zdrojom mierneho znečistenia ovzdušia **dočasného charakteru, krátkodobého, s rôznou intenzitou pôsobenia** čo sa týka prašnosti pri búracích prácach a pod..

V zmysle prílohy č. 1, položky 6.12 - chov hospodárskych zvierat s projektovaným počtom chovných miest vyhlášky MŽP SR č. 410/2012 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona o ovzduší v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška o ovzduší“) **prevádzka navrhovanej činnosti nie je ani stredným zdrojom znečistenia ovzdušia pri navrhovaných 880 kusoch oviec.** V zmysle vyhlášky ide o stredný zdroj znečistenia ovzdušia pri počte chovných miest až od 2000 kusov a viac.

IV.2.3.2 Zdroje hluku

V období rekonštrukcie ovčína č.2 bude v hodnotenom území oproti súčasnému stavu úroveň hladiny hluku mierne zvýšená z dôvodu stavebných prác. Hlavný zdroj hluku **počas výstavby navrhovanej činnosti** predstavuje hluk zo staveniska, teda ide o zdroj hluku **dočasného charakteru, krátkodobého, s rôznou intenzitou pôsobenia.**

Počas prevádzky sa predpokladá hladina úrovne hluku ako v súčasnom období. Prevádzka navrhovanej činnosti **nepredstavuje trvalý zvýšený zdroj hluku.**

IV.2.3.3 Zdroje žiarenia a vibrácií

Vzhľadom na charakter navrhovanej činnosti a jej prevádzky sa nepredpokladá vznik vibrácií.

Vznik žiarenia a iných fyzikálnych poli sa nepredpokladá. V navrhovaných objektoch nebudú nainštalované zariadenia, ktoré by mohli byť zdrojom elektromagnetického alebo radioaktívneho žiarenia.

IV.2.3.4 Vyvolané investície

Z navrhovanej činnosti nevyplývajú ďalšie vyvolané investície.

IV.3 Údaje o predpokladaných priamych a nepriamych vplyvoch na životné prostredie

IV.3.1 Vplyvy na prírodné prostredie

IV.3.1.1 Vplyvy na ovzdušie

Rekonštrukcia ovčína č.2 môže byť zdrojom mierneho znečistenia ovzdušia **dočasného charakteru, krátkodobého, s rôznou intenzitou pôsobenia** čo sa týka prašnosti pri búracích prácach, zvýšenou dopravou stavebného materiálu a pod..

Vzhľadom na to, že prevádzka navrhovaná činnosť nie je zaradená ako stredný zdroj znečistenia ovzdušia v zmysle vyhlášky o ovzduší klasifikujeme **vplyvy na ovzdušie počas**

prevádzky navrhovanej činnosti ako vplyv s nízkou intenzitou pôsobenia, ktorý oproti súčasnému stavu ostáva takmer nezmenený vzhľadom na skutočnosť, že počet ustajnených oviec sa oproti súčasnému stavu dramaticky nenavýšuje.

Je predpoklad, že vplyvom navrhovanej činnosti nedôjde k zhoršeniu stavu ovzdušia oproti súčasnému stavu.

IV.3.1.2 Vplyvy na povrchové a podzemné vody

Povrchové vody:

Počas rekonštrukcie ovčína č.2 môže dôjsť k úniku pohonných hmôt, olejov, látok súvisiacich s technológiou výstavby objektov. Následne môže dôjsť ku kontaminácii prostredia a prípadne môže nastať znečistenie vôd. **Pravdepodobnosť vzniku takejto situácie je nutné eliminovať dodržiavaním protihavarijných opatrení.**

Počas prevádzky navrhovanej činnosti nebudú vznikať odpadové vody. Denná produkcia pevných výkalov je cca 0,8 - 1,5 kg a produkovaný moč bude vsiaknutý do podstielkovej slamy. Plochy plochého ležoviska t.j. plochy pre manipuláciu s hnojom sú a budú izolované proti priesakom.

Podzemné vody:

V dotknutom území sa nachádzajú prírodné zdroje minerálnych stolových vôd – Salvator. Vyhláškou Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 479/2001 Z. z., ktorou sa vyhlasujú ochranné pásma prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd v Lipovciach majú tieto zdroje vyhlásené ochranné pásma I., II. a III. stupňa.

Poznámka: V zmysle § 50 ods. 12 zákona o prírodných liečivých vodách ochranné pásma a ochranné podmienky určené podľa doterajších predpisov sa považujú za ochranné pásma určené podľa tohto zákona. Ochranné pásma III. stupňa určené podľa doterajších predpisov sa považujú za ochranné pásma II. stupňa určené podľa tohto zákona.

V zmysle § 28 ods. 3 zákona o prírodných liečivých vodách je v ochrannom pásme II. stupňa **zakázané** vykonávať všetky činnosti, ktoré by mohli negatívne ovplyvniť fyzikálne, chemické, mikrobiologické a biologické vlastnosti prírodnej liečivej vody alebo prírodnej minerálnej vody, jej využiteľné množstvo, zdravotnú bezchybnosť alebo výdatnosť prírodného liečivého zdroja alebo prírodného minerálneho zdroja.

Po vykonanej analýze navrhovanej činnosti je možné konštatovať, že ani rekonštrukcia ovčína č. 2 ani samotná prevádzka navrhovanej činnosti **nebudú mať negatívny vplyv na zdroje minerálnych stolových vôd.**

IV.3.1.3 Vplyvy na horninové prostredie a pôdu

Lokalita navrhovanej činnosti **nebude vyžadovať záber** poľnohospodárskej pôdy. Nachádza sa v jestvujúcom areáli hospodárskeho dvora v zastavanom území obce.

Počas rekonštrukcie ovčína č.2 ani prevádzkou navrhovanej činnosti sa **nepredpokladá zásah do horninového prostredia a pôdu s negatívnym vplyvom.**

IV.3.1.4 Vplyvy na krajinu, chránené územia a genofondové lokality

Je predpoklad, že navrhovaná činnosť nebude mať vzhľadom na jej charakter a nezávadnosť technológie v ovčinoch negatívny vplyv na okolitú krajinu.

Navrhovaná činnosť na hodnotenom území je situovaná v zastavanom území obce na území s prvým stupňom ochrany v zmysle zákona o OPaK. Nezasahuje do územia s osobitnou územnou ochranou v zmysle § 17 až § 27 zákona o OPaK. Taktiež hodnotené územie **nie je súčasťou jestvujúcich alebo navrhovaných chránených území európskeho významu v sieti NATURA 2000.**

Z prehľadu chránených území a území NATURA 2000 uvedeného v kap. III.1.7 v dotknutom území a širšom dotknutom území vyplýva, že sa tu nachádza sieť významných lokalít z hľadiska ochrany prírody a krajiny s rôznymi stupňami ochrany od 2. cez 3. A 4. stupeň až po najvyšší 5. stupeň ochrany v NPR Kamenná baba a SKUEV0207 Kamenná baba.

Navrhovaná činnosť **nezasahuje** ani do jedného z uvedených chránených území v zmysle zákona o OPaK ani do území NATURA 2000. Taktiež **nezasahuje** do vodopádov, jaskýň a mokradí v dotknutom území.

Navrhovaná činnosť nebude mať negatívny vplyv ani na prvky ÚSES vzhľadom na skutočnosť, že prevažná časť prevádzky je v zastavanom území obce a pasenie oviec v letnom období aktívne podporuje dynamiku územia a má tu svoje historické odôvodnenie.

Pasenie oviec bude situované na prilahlých pasienkoch k hospodárskemu dvoru v 1. stupni ochrany v zmysle zákona o OPaK v užívaní navrhovateľa. Denne sa ovce v jarnom a letnom období pasú v dvoch etapách. Na noc budú ovce ustajnené v ovčinoch. V zimnom období budú ovce ustajnené v ovčinoch.

V zmysle celosvetového trendu trvaloudržateľného rozvoja je považovaný chov oviec za aktívny prínos do dynamiky územia a to čo do udržiavania súčasnej krajinnej štruktúry, tvorenú cennou mozaikou lúk a pasienkov a lesných komplexov.

Predpokladaný vplyv navrhovanej činnosti na vrchovinovú krajinu v zmysle uvedených analýz a celosvetových trendov aktívnej podpory dynamiky územia pasením oviec je dlhodobý a veľmi pozitívny.

Nepredpokladá sa nijaký vplyv na chránené územia a genofondové plochy v dotknutom území.

IV.3.1.5 Vplyvy na biotu

Vplyvy navrhovanej činnosti na faunu a flóru, taktiež na biodiverzitu dotknutého územia považujeme za dlhodobé a veľmi pozitívne. Udržanie súčasnej krajinnej štruktúry, tvorenú cennou mozaikou lúk a pasienkov a lesných komplexov s ich cennými biotopmi sa spásaním okolitých pasienkov bráni úspešným drevinám v ich nežiaducom rozšírení. Zabráňuje sa tiež používaniu chemických prostriedkov na ochranu rastlín a aj na hnojenie.

Predpokladaný vplyv navrhovanej činnosti na biotu v zmysle uvedených analýz a celosvetových trendov aktívnej podpory dynamiky územia pasením oviec **je dlhodobý a veľmi pozitívny.**

IV.3.2 Vplyvy na obyvateľstvo a urbanizované prostredie

Negatívny vplyv prevádzky navrhovanej činnosti na obyvateľstvo a urbanizované prostredie sa predpokladá v takej miere, ako je to u nulového variantu, čo znamená, že rekonštrukciou ovčína č.2 a prevádzkou navrhovanej činnosti nedôjde k významným zmenám vplyvu proti súčasnému stavu.

Špecifický je samotný predmet navrhovanej činnosti, ktorým je chov oviec a s tým sú spojené zdroje hluku, prachu, zápachu, hmyzu a patogénnych organizmov.

Vzhľadom na umiestnenie navrhovanej činnosti v okrajovej časti zastavaného územia nepredpokladá sa zvýšenie trvalých negatívnych vplyvov do takej miery, že by bola narušená kvalita života obyvateľov obce. Navyše z historického hľadiska je chov oviec pre miestnych obyvateľov v dotknutom aj širšom hodnotenom území prirodzený s dlhodobou tradíciou. Taktiež im poskytuje pracovné príležitosti a navrhovaná činnosť tieto kritéria spĺňa udržíaním a vytvorením nových možností.

Vplyvy na obyvateľov hodnotíme **ako dlhodobo pozitívne a významné.**

IV.3.2.1 Vplyvy na dopravu a technickú infraštruktúru

Navrhovaná činnosť nebude mať vplyv na dopravu a technickú infraštruktúru. Stavba si nevyžaduje potrebu riešenia nového dopravného pripojenia ani podzemných, resp. nadzemných vedení.

IV.3.2.2 Iné vplyvy

Neboli identifikované.

IV.4 Hodnotenie zdravotných rizík

V rámci prevádzky navrhovanej činnosti sa môžu vyskytnúť nasledovné riziká:
Zoonózy – infekčné choroby prenášané zo zvierat na človeka, z ktorých najčastejšia je salmonelóza.

Vhodnými technologickými postupmi pri dojárenských a ustajňovacích činnostiach, taktiež pri nakladaní s hnojom je možné eliminovať kontaminácie pracovníkov a okolitého prostredia vo výraznej miere.

IV.5 Údaje o predpokladaných vplyvoch navrhovanej činnosti na chránené územia (prírody, vodohospodárske)

Z prehľadu chránených území a území NATURA 2000 uvedeného v kap. III.1.7 v dotknutom území a širšom dotknutom území vyplýva, že sa tu nachádza sieť významných lokalít z hľadiska ochrany prírody a krajiny s rôznymi stupňami ochrany od 2. cez 3. A 4. stupeň až po najvyšší 5. stupeň ochrany v NPR Kamenná baba a SKUEV0207 Kamenná baba.

Navrhovaná činnosť **nezasahuje** ani do jedného z uvedených chránených území v zmysle zákona o OPaK ani do území NATURA 2000. Taktiež **nezasahuje** do vodopádov, jaskýň a mokradí v dotknutom území.

Nepredpokladá sa nijaký vplyv na chránené územia prírody a genofondové plochy v dotknutom území.

V dotknutom území sa nachádzajú prírodné zdroje minerálnych stolových vôd – Salvator. Vyhláškou Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 479/2001 Z. z., ktorou sa vyhlasujú ochranné pásma prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd v Lipovciach majú tieto zdroje vyhlásené ochranné pásma I., II. a III. stupňa.

Poznámka: V zmysle § 50 ods. 12 zákona o prírodných liečivých vodách ochranné pásma a ochranné podmienky určené podľa doterajších predpisov sa považujú za ochranné pásma určené podľa tohto zákona. Ochranné pásma III. stupňa určené podľa doterajších predpisov sa považujú za ochranné pásma II. stupňa určené podľa tohto zákona.

Priamo na lokalite navrhovanej činnosti sa **nenachádzajú minerálne pramene**. Lokalita navrhovanej činnosti **sa nachádza v ochrannom pásme II. stupňa prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd v Lipovciach**.

V zmysle § 28 ods. 3 zákona o prírodných liečivých vodách je v ochrannom pásme II. stupňa **zakázané** vykonávať všetky činnosti, ktoré by mohli negatívne ovplyvniť fyzikálne, chemické, mikrobiologické a biologické vlastnosti prírodnej liečivej vody alebo prírodnej minerálnej vody, jej využiteľné množstvo, zdravotnú bezchybnosť alebo výdatnosť prírodného liečivého zdroja alebo prírodného minerálneho zdroja.

Po vykonanej analýze navrhovanej činnosti je možné konštatovať, že ani rekonštrukcia ovčína č. 2 ani samotná prevádzka navrhovanej činnosti **nebudú mať negatívny vplyv na zdroje minerálnych stolových vôd**.

IV.6 Posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti a časového priebehu pôsobenia

Prehľad vplyvov navrhovanej činnosti z hľadiska ich významnosti a časového priebehu :

Dočasný negatívny vplyv, krátkodobý s malou významnosťou:

1. Rekonštrukcia ovčína č.2 môže byť zdrojom mierneho znečistenia ovzdušia **dočasného charakteru, krátkodobého, s rôznou intenzitou pôsobenia**.
2. Počas rekonštrukcie ovčína č.2 môže dôjsť k úniku pohonných hmôt, olejov, látok súvisiacich s technológiou výstavby objektov. Následne môže dôjsť ku kontaminácii prostredia a prípadne môže nastať znečistenie vôd. Pravdepodobnosť vzniku takejto situácie je nutné eliminovať dodržiavaním protihavarijných opatrení.

Dlhodobý negatívny vplyv s nízkou významnosťou:

1. **Počas prevádzky navrhovanej činnosti vplyv na ovzdušie** hodnotíme ako dlhodobo negatívny s nízkou intenzitou pôsobenia, ktorý oproti súčasnému stavu ostáva takmer nezmenený vzhľadom na skutočnosť, že počet ustajnených oviec sa oproti súčasnému stavu dramaticky nenavýšuje. Navrhovaná činnosť nie je vzhľadom na projektovaný počet oviec ani stredným zdrojom znečistenia ovzdušia.
2. Navrhovaná činnosť bude mať dlhodobý vplyv s nízkou významnosťou na dopravu a technickú infraštruktúru. Navrhovaná činnosť si nevyžaduje potrebu riešenia nového dopravného pripojenia ani podzemných, resp. nadzemných vedení.

Dlhodobý pozitívny vplyv s veľkou významnosťou:

1. Predpokladaný vplyv navrhovanej činnosti **na vrchovinovú krajinu** v zmysle zachovania štruktúry krajiny v zmysle aktívnej podpory dynamiky územia pasením oviec je dlhodobý a veľmi pozitívny.
2. Predpokladaný vplyv navrhovanej činnosti **na biotu, biodiverzitu** v zmysle uvedených analýz a celosvetových trendov aktívnej podpory dynamiky územia pasením oviec je dlhodobý a veľmi pozitívny.
3. Vplyvy **na obyvateľov** hodnotíme ako **dlhodobo pozitívne a veľmi významné** z hľadiska zamestnanosti a udržiavania dlhodobej tradície.

IV.7 Predpokladané vplyvy presahujúce štátne hranice

Vzhľadom na rozsah a lokalizáciu navrhovanej činnosti nie je predpoklad jej vplyvu, ktorý by presahoval štátne hranice.

IV.8 Opatrenia na zmiernenie nepriaznivých vplyvov činnosti na ŽP

IV.8.1 Ovzdušie

Rekonštrukcia ovčína č. 2:

- dopravu viesť tak, aby nedochádzalo k nadmernej záťaži exhalátmi v dotknutom území, pravidelne čistiť a udržiavať miestne komunikácie využívané počas výstavby aby sa zabránilo prašnosti

IV.8.2 Povrchové a podzemné vody

Rekonštrukcia ovčína č. 2

- zabezpečiť protihavarijnú ochranu vôd počas rekonštrukcie ovčína č. 2,
- bude potrebné vybavenie prostriedkami pre vykonanie bezprostredných opatrení v prípade úniku nebezpečných látok, t.j. pohonných hmôt a olejov do povrchových a podzemných vôd počas rekonštrukcie ovčína č. 2,

Prevádzka navrhovanej činnosti:

- dôsledne dodržiavať ustanovenia zákona o liečivých vodách prísny plnením nakladania s hnojom v zmysle plánu hnojenia a krížového plnenia,
- neuskladňovanie hnoja v II. stupni ochrany minerálnych vôd,
- vyvážanie hnoja mimo dotknuté územie na hospodársky dvor v Bertotovciach,
- zabezpečenie ovčínov proti priesaku hnoja do okolitého terénu.

IV.8.3 Horninové prostredie a pôda

Opatrenia na zmiernenie nie sú potrebné, vzhľadom na skutočnosť, že prevádzkou navrhovanej činnosti nedôjde k vplyvu na horninové prostredie.

IV.8.4 Krajina, chránené územia a genofondové lokality

Keďže navrhovaná činnosť nemá negatívny vplyv na krajinu, chránené územia a genofondové plochy nie sú nutné opatrenia na zmiernenie vplyvov.

IV.8.5 Biota

Keďže navrhovaná činnosť nemá negatívny vplyv na biotu nie sú nutné opatrenia na zmiernenie vplyvov.

IV.8.6 Odpady

Počas rekonštrukcie ovčína č.2 a prevádzky navrhovanej činnosti dôsledne dodržiavať ustanovenia zákona o odpadoch a príslušnej miestnej legislatívy (POH obce).

IV.8.7 Ochrana kultúrnych a archeologických pamiatok

Keďže navrhovaná činnosť nevyžaduje zemné práce nepredpokladá sa možný zásah do kultúrnych a archeologických pamiatok.

IV.8.8 Zdravie obyvateľstva

Počas rekonštrukcie ovčína č.2 :

- vhodnou organizáciou prác počas výstavby, minimalizovať prejazdy ťažkých vozidiel cez zastavané územie,
- minimalizovať hlukovú záťaž obyvateľov.

Počas prevádzky:

- dôsledné dodržiavanie ustanovení zákona o prírodných liečivých vodách,
- dôsledné dodržiavanie zákona o odpadoch,
- dôsledné dodržiavanie zákona o OPaK,
- dôsledné dodržiavanie technologických postupov pri dojení,
- dôsledné dodržiavanie veterinárnych opatrení pri ustajnení,
- dodržiavanie technologického postupu nakladania s hnojom (krížové plnenie).

IV.8.9 Protipožiarne opatrenie a zariadenia civilnej obrany

Koncepcia požiarnej ochrany je podrobne spracovaná v časti projektu B2-Riešenie. Protipožiarnej bezpečnosti stavby v jej technickej správe a výkresovej časti.

Protipožiarna bezpečnosť navrhovanej činnosti je samostatne posúdená pre každý stavebný objekt. Zo záverov posúdenia vyplýva nasledujúce protipožiarne vybavenie navrhovanej činnosti:

SO 01 – ovčín č.1 a SO 02 – ovčín č.2:

ZÁSOBOVANIE VODOU NA HASENIE POŽIARU podľa STN 92 0400 pre výrobný požiarneho úseku

Stavba: Lipovce SO č.1 PÚ: N 1.02

=====

Hasenie a/alebo chladenie vodou je v PÚ neprípustné.

Potreba požiarnej vody sa v súlade s čl. 3.4.1c) STN 92 0400

N E U R Č U J E .

=====

Návrh hasiacich prístrojov podľa STN 92 0202-1

Stavba: Lipovce SO č.1 PÚ: N 1.02

Súčiniteľ p1 PÚ: 1.08

Podlažie: 1. NP

Pôdorysná plocha podlažia: 40.50 m²

Mc: 6.00 kg Mcsk: 6.00 kg

Druh HP	Hm. náplne HP [kg]	Počet HP	Mci [kg]
---------	--------------------	----------	----------

=====

Práškový 6.0 1 6.00

ZÁSOBOVANIE VODOU NA HASENIE POŽIARU podľa STN 92 040 pre výrobný požiarny úsek

Stavba: Lipovce SO č.2 PÚ: N 1.03

=====

Skutočná pôdorysná plocha PÚ	760.80 m ²
Priemerné/sústredené požiarne zaťaženie	9.75 kg/m ²

=====

Potreba požiarnej vody je 18.0 l/s = 1080 l/min
Kapacita vodného zdroja musí byť minimálne 32.4 m³
čo zodpovedá dodávke vody počas 30 minút.
Pre PÚ nie je potrebné navrhnuť hadicové zariadenie vo vnútri stavby.

Návrh hasiacich prístrojov podľa STN 92 0202-1

Stavba: Lipovce SO č.2 PÚ: N 1.03

Súčiniteľ p₁ PÚ: 0.42

Podlažie: 1. NP

Pôdorysná plocha podlažia: 760.80 m²

Mc: 10.70 kg M_{csk}: 16.20 kg

Druh HP	Hm. náplne HP [kg]	Počet HP	M _{ci} [kg]
Vodný	9.0	4	16.20

Pre objekty nie je potrebné navrhnuť hadicové zariadenie vo vnútri stavby.

Množstvo vody na hasenie požiaru bude zabezpečené areálovým rozvodom vody. V areáli je existujúci vodovod, na ktorý je napojený rozvod s nadzemnými hydrantmi.

Pri realizácii spevnených plôch pri vstupoch do objektov je nutné zachovať funkčnosť a prístupnosť hydrantov. Odberné miesta musia byť viditeľne označené.

Navrhovaná činnosť nevyžaduje riešenie zariadení CO.

IV.9 Posúdenie očakávaného vývoja dotknutého územia, ak by sa činnosť nerealizovala - nulový variant

Navrhovaná činnosť je v danej lokalite jedinou svojho druhu. Má tradíciu a zabezpečuje pracovné miesta pre miestnych obyvateľov. Zabezpečením modernizácie a uplatňovania zásad WELFARE ide o zachovanie súčasného počtu oviec ale so zlepšenými podmienkami ustajnenia, využitia moderných technológií a uplatňovanie politiky EÚ vo vzťahu kvalitného prostredia pre chovaných živočíchov. Nulový variant sa teda z dlhodobého hľadiska javí ako neudržateľný. Ide o sezónne vylepšenie welfare v zimných a jarných mesiacoch s projektovaným počtom oviec 880 kusov aby sa zlepšil a skvalitnil chov a ustajnenie jestvujúceho základného stáda, ktoré tvorí cca 427 bahníc. Ovčín č. 1 je v súčasnosti v zimných a jarných mesiacoch mierne predimenzovaný, preto ovčín č.2 bude slúžiť ako zabezpečenie dostatočného a voľného priestoru pre všetky kategórie chovaných oviec.

IV.10 Posúdenie súladu navrhovanej činnosti s územnoplánovacou dokumentáciou a ďalšími relevantnými strategickými dokumentmi

Obec Lipovce nemá spracovanú platnú územnoplánovaciu dokumentáciu. Obec nemá spracovaný Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce a nemá spracovaný návrh miestneho ÚSES.

Európska legislatíva

- Smernica Rady č. 98/58/EC z 20. júla 1998 o ochrane zvierat chovaných na hospodárske účely,
- Rozhodnutie Komisie č. 2000/50/ES, ktoré sa týka minimálnych požiadaviek na inšpekciu hospodárstiev, na ktorých sú držané zvieratá na farmárske účely

Národná legislatíva

- Zákon č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov,
- Nariadenie vlády SR č. 322/2003 Z. z. o ochrane zvierat chovaných na farmárske účely,
- Vyhláška MP SR č. 392/2004 Z. z., ktorou sa ustanovuje Program poľnohospodárskych činností vo vyhlásených zraniteľných oblastiach,
- Nariadenie vlády SR č. 617/2004, ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti,
- Nariadenie vlády SR č. 342/2014 Z. z., ktorým sa ustanovujú pravidlá poskytovania podpory v poľnohospodárstve v súvislosti so schémami oddelených priamych platieb v znení neskorších predpisov
- Koncepcia územného rozvoja Slovenska 2001, schválená uznesením vlády Slovenskej republiky č. 1033 zo dňa 31. 10. 2001,
- Územný plán Veľkého územného celku Prešovského kraja (ÚPN VÚC Prešovského kraja), schválený Vládou Slovenskej republiky uznesením č. 268 zo 7.4.1998, v znení Zmien a doplnkov 2004, schválených uznesením zastupiteľstva Prešovského samosprávneho kraja č. 228/2004 z 22.6.2004
- - Závazná časť ÚPN VÚC Prešovského kraja, Zmeny a doplnky 2004 je vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením PSK č. 4/2004
- Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja PSK,

IV.11 Ďalší postup hodnotenia vplyvov s uvedením najzávažnejších okruhov problémov

Po vyhodnotení zámeru je zo strany spracovateľa zámeru, ako ďalší postup, odporúčané pokračovať vydaním príslušných povolení v zmysle platnej legislatívy.

V. POROVNANIE VARIANTOV NAVRHovANEJ ČINNOSTI A NÁVRH OPTIMÁLNEHO VARIANTU

Navrhovateľ požiadal Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie o upustenie od variantného riešenia navrhovanej činnosti v zmysle § 22 ods. 6 zákona. Okresný úrad Prešov, odbor starostlivosti o životné prostredie upustil v zmysle § 22 ods. 6 zákona listom č. OU-PO-OSZP3-2017/024015-02/ZM zo dňa 26.05.2017 od variantného riešenia navrhovanej činnosti (viď prílohu č.6), preto zámer obsahuje jeden variant činnosti ako aj nulový variant. Zámer je vypracovaný podľa § 22 a prílohy č. 9 zákona.

Návrh optimálneho variantu

Navrhovaná činnosť je čo do reálneho počtu oviec takmer totožná so súčasným stavom (nulový variant). Účelom navrhovanej činnosti je zlepšenie WELFARE chovaných oviec so skvalitnením ustajnenia a rozvoľnením ustajnených oviec v zimnom a jarnom období do dvoch ovčínov a taktiež o dlhodobý pozitívny vplyv s veľkou významnosťou:

1. Predpokladaný vplyv navrhovanej činnosti na vrchovinovú krajinu v zmysle zachovania štruktúry krajiny v zmysle aktívnej podpory dynamiky územia pasením oviec je dlhodobý a veľmi pozitívny.

2. Predpokladaný vplyv navrhovanej činnosti na biotu, biodiverzitu v zmysle uvedených analýz a celosvetových trendov aktívnej podpory dynamiky územia pasením oviec je dlhodobý a veľmi pozitívny.

3. Vplyvy na obyvateľov hodnotíme ako dlhodobu pozitívne a veľmi významné z hľadiska zamestnanosti a udržiavania dlhodoberých tradícií

Na základe porovnania navrhovanej činnosti s nulovým variantom sa ako výhodnejší javí variant zámeru, ktorý zabezpečuje vhodnejšie WELFARE pre chované zvieratá ako je to pri nulovom variante.

VI. MAPOVÁ A INÁ OBRAZOVÁ DOKUMENTÁCIA

Príloha č. 1A – Širšie vzťahy

Príloha č. 1B – Širšie vzťahy – ochranné pásma minerálnych vôd

Príloha č. 2 – Situácia – prevádzka navrhovanej činnosti

Príloha č.3 – Ovčín č.2 - Pôdorys

Príloha č. 4 – Ovčín č.2 - Pôdorys technológia

Príloha č. 5 – Ovčín č.2 - Pohľady

Príloha č.6 - List Okresného úradu Prešov, odboru starostlivosti o životné prostredie č. OU-PO-OSZP3-2017/024015-02/ZM zo dňa 26.05.2017 o upustení od variantného riešenia navrhovanej činnosti

VII. DOPLŇUJÚCE INFORMÁCIE K ZÁMERU

VII.1 Literatúra a použité podklady

- Zmeny a doplnky územného plánu Veľkého územného celku Prešovského kraja 2009
- Vodný plán Slovenska. MŽP SR, 2015
- Plán manažmentu čiastkového povodia Hornádu. MŽP SR, 2009
- Hydroekologický plán povodia Hornádu, Časť A – Vodný fond. MŽP SR, SHMÚ Bratislava, 2002
- Správa o kvalite ovzdušia a podiele jednotlivých zdrojov na jeho znečisťovaní v Slovenskej republike v rokoch 2010 – 2014. SHMÚ Bratislava.
- Hodnotenie kvality ovzdušia v Slovenskej republike 2015. SHMÚ Bratislava, 2016
- Celkové hodnotenie kvality podzemných vôd na Slovensku v roku 2015. SHMÚ Bratislava, 2016
- Spracovanie údajov z monitorovania kvality povrchovej vody za rok 2015, Prílohy - Zoznam ukazovateľov nesplňajúcich všeobecné požiadavky na kvalitu povrchovej vody podľa Prílohy č.1 k NV č. 269/2010 Z. z. v znení NV č. 398/2012 Z. z. SHMÚ Bratislava, 2016

- Vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 479/2001 Z. z., ktorou sa vyhlasujú ochranné pásma prírodných zdrojov minerálnych stolových vôd v Lipovciach
- VZN č. 7/2016 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady
- Atlas krajiny SR, 2002
- Vodohospodárska mapa, list č. 27-43 Lipany
- Environmentálna regionalizácia Slovenskej republiky. SAŽP CER Košice, 2010
- Encyklopédia miest a obcí Slovenska. Vydavateľstvo PS-Line, 2005
- www.saris.eu.sk/lipovce/
- www.beiss.sk
- www.geology.sk
- www.health.gov.sk/?ikz-ochranne-pasma
- www.minvody.sk
- www.statistics.sk
- www.sopsr.sk

VII.2 Prehľad tabuliek

Tab.1: Chemická analýza minerálnej vody

Tab.2: Chránené územia ochrany prírody – vyhlásené v dotknutom území

Tab.3: Navrhované chránené územia menšieho plošného rozsahu v dotknutom území

Tab.4: Prírodné vodopády v dotknutom území

Tab.5: Jaskyne v dotknutom území a širšom dotknutom území

Tab.6: NATURA 2000 - Územia európskeho významu v dotknutom území a širšom dotknutom území

Tab.7: Významné mokrade v dotknutom území

Tab.8: Prehľad prvkov NÚSES a RÚSES v dotknutom a širšom dotknutom území

Tab.9: Množstvo emisií zo stacionárnych zdrojov v okrese Prešov v tonách

VIII. MIESTO A DÁTUM VYPRACOVANIA ZÁMERU

Prešov, jún 2017

IX. POTVRDENIE SPRÁVNOSTI ÚDAJOV

Spracovateľ zámeru:

Project Consult, spol. s r.o., Majakovského 12373/7, 080 01 Prešov

Ing. Rastislav Mochňacký - konateľ

Ing. Nad'a Jursová – ENVI & GARDEN

Bajkalská 8, 08001 Prešov

Potvrdenie správnosti údajov podpisom (pečiatkou) spracovateľa zámeru a podpisom (pečiatkou) oprávneného zástupcu navrhovateľa:

Za spracovateľa Zámeru:

Ing. Rastislav Mochňacký

.....

Za navrhovateľa:

Ing. Juraj Vitko, konateľ

.....

X. PRÍLOHY

Príloha č. 1A – Širšie vzťahy

Príloha č. 1B – Širšie vzťahy – ochranné pásma minerálnych vôd

Príloha č. 2 – Situácia – prevádzka navrhovanej činnosti

Príloha č.3 – Ovčín č.2 - Pôdorys

Príloha č. 4 – Ovčín č.2 - Pôdorys technológia

Príloha č. 5 – Ovčín č.2 - Pohľady

Príloha č.6 - List Okresného úradu Prešov, odboru starostlivosti o životné prostredie č. OU-PO-OSZP3-2017/024015-02/ZM zo dňa 26.05.2017 o upustení od variantného riešenia navrhovanej činnosti